

NEPRIKLAUSOMA LIE TU VA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1972. XI. 22. • Nr. 2022

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

MASKVA UŽ VIETNAMO KARO BAIGIMA

"Krasnaja Zvezda" – karo žinybos organas paskelbė straipsnį, kuriame piktinamasi dėl Vietnamo karo paltaubų nudelsimo. Maskva nepatenkinta ne tik derybų dėl taiko lėta eiga, bet ir Amerikos didesne karine parama Saigonui.

Skubos keliu siunčiami kariniai ginklai gali sukliudyti Vietname taikos įgyvendinimą, – rašo minėtas laikraštis. Jeigu ir toliau bus delsiama pasirašyti taikos sutartį, tai gali būti sužlugdyta jau parengtas susitarimas.

Komunistų partijos organas "Pravda" kaltina Pentagoną, kad jo pastangomis didinamas Pietų Vietnamo karinis potencialas. Esąs slaptas planas, amerikiečiams pasitraukus toliau vykdyti partizaninį karą.

Maskvos laikraščiai nutyli, kad Šiaurės Vietnamas irgi stiprina savo karines pajėgas. Vašingtonas toliau kaltinamas, kad Vietname stengiamasi kelti neramumus, o dabartinis derybų nudelsimas turįs tikslo daugiau nuolaidų iš Šiaurės Vietnamo vyriausybės gauti. Amerika įspėjama, arba tuojau pasirašyti taikos sutartį, arba pratęsti karą ilgam.

• Tuo metu, kai JAV vyko prezidento rinkimai, Amerikoje viešėjo 11 komjaunuolių, kurie turėjo tikslo susipažinti su Amerikos rinkimų procedūra. Jie aplankė visa eilė miestų. Ir pasistengė laika leisti linksmai, jie ne tik diskutavo politines problemas, bet lankė šokių sales ir prie progos išgerdavo.

DVI VOKIETIJOS

Pasitarimai tarp Vak. Vokietijos ir Komunistinės Vokietijos pasibaigė tam tikru susitarimu. Dabar jau abi pusės pripažįsta dviejų Vokietijų egzistavimą. Parengtąją sutartį turipatvirtinti abiejų valstybių parlamentai. Susitarime nurodoma, kad abiem šalim svarbiais reikalais bus veikiami sutartinai. Bus teikiama pagalba gaisro atveju, bus sudėrinamas vandens reguliavimas visoje vokiečių gyvenamoje teritorijoje, bus leidžiama pereiti sieną abiejų šalių piliečiams. Abi šalys numato paskirti atstovybes prie abiejų vyriausybių.

Kada bus pasirašyta

kalbamoji sutartis, tad abi Vokietijos galės dalyvauti Jungtinėse Tautose. O Rytų Vokietija galės užmegsti normalius santykius ir su vakarų pasaulio vyriausybėmis.

W. BRANDT LAIMĖJO RINKIMUS

Vakarų Vokietijos kancleris Willy Brandtas laimėjo neseniai įvykusių rinkimų į Bundestagą. Ta proga jis savo sveikinimus iš JAV prezidento Niksono ir daugelio kitų valstybių galvų.

• KANADOS ministris pirmininkas Trudeau nusistatė ateinančių metų sausio 4 d. patiekti parlamentui savo naują ministrų kabinetą ir paskelbti deklaraciją.

PEKINO ATSTOVAS MASKVOJE APLEIDO SUSIRINKIMĄ

Spalio revoliucijos iškilmėse Maskvoje įvyko ypatingas susirinkimas, kuriame dalyvavo be aukštųjų sovietų pareigūnų, taip pat ir žymesnieji užsienio svečiai bei diplomatai. Viso susirinko iki 6000 asmenų.

Oficialę kalbą pasakė Politbiuro narys Mozurovas. Tarp kitko jis išsitarė, kad Pekinas atsidūrė izoliacijoje ir jo vadai iš tos izoliacijos nori išsiveržti. Toliau Mozurovas pabrėžė, kad Pekino užsienio politika remiama antisovietizmu, o tai jo manymu skaldo komunistinį frontą. Tokia politika silpninanti antimilitaristines pajėgas. Pekino atstovas,

buvęs susirinkime, nelaukdamas Mozurovo pabaigos, demonstratyviai atsistojo ir apleido susirinkimą. Ir kitais atvejais Pekino vadai pasisako prieš Maskvą. Taip atsitiko Hong – Konge bankiete Alabanijos delegacijos garbei. Pekino kalbėtojas pabrėžė, kad nei Maskva, nei Washingtonas neatsisakė nuo savo pasiryžimo dominuoti pasaulyje. Ten atvirai buvo pasakyta, kad sovietinis imperializmas tik pridengiamas socialistine skraiste, o faktinai Maskvai rūpi pagrobti kiek galima daugiau žemių. Sovietų imperializmas esąs pavojingesnis už senovinį.

GRANDINELĖS MERGAITĖS ŠOKA "KEPURINĘ"

ASMENINĖS DRAMOS VISUOMENINIAI ATGARSIAI

Vytautas Alseika, lietuvis žurnalistas, tik nesenai redegavęs VLIK'o leidžiamą "ELTA", dalyvavęs antikomunistinėse organizacijose, rašęs antikomunistinius Amerikos lietuvių laikraščiuose, slapta dingęs iš New Yorko ir atsидūręs Vilniuje "paprastą tarybinę vyriausybę pasilikti tėvynėje nuolatiniam apsigyvenimui". Tuo būdu jis netikėtai apleido gretas tų lietuvių, kurie nesutinka su didžiarusiška okupacija ir ryžtasi siekti laisvos, nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo. Kai kurie asmenys, tuo buvo net apstulbinti.

Vilniečių Alseikų šeima visada buvo laikoma didelėje pagarboje. Pats dr. Danielius Alseika atstovavo lietuvių inteligentų-idealistų sluoksni, kurs buvo tvirtas savo demokratinėmis nuotakomis ir nepasidavė vėliau pasireiškusioms įvairaus plauko totalistinio pobūdžio pagundoms. Jo pasiukojantis darbas Vilniuje pačiais sunkiausiais pilsudskininkų-šovinistų valdymo laikais stiprino lietuvių viltis ir skatino neapleisti senosios sostinės, nors ir buvo daug pavojų. Ir visada jo šeimos nariai laikėsi jo skaisčios aureolės paunksmėje. Jo sūnui Vytautui Alseikai tuo būdu buvo paruošta lietuvių visuomenėje "rožėmis klotas" karjera.

V. Alseika pasirinkęs žurnalistą profesiją, tačiau pradžioje tenkino lengvesniu spaudoje žanru. Savus polėkius jaunas žurnalistas sutalpindavo kokiose nors "Kino Naujienose" ar panašiam greitai lekiančiam leidinyje. Tik persikėlęs į Kauną ir dirbdamas dienraščiuose jis pakrypo į kasdieninio gyvenimo apžvalgą ir reportažus.

Po Antrojo karo, tremtyje V. Alseika, pakludamas naujiems vėjams jau pradėjo gilintis į aktualias politines problemas. Bet savo darbe jis nepaisė, kuria kryptį pasirinkti. Tarytum jis laikėsi tokiu "techninio

pobūdžio" spaudoje veikė, kuriam galima dirbti net ir priešinguose jo nusistatymams spaudoje organuose. Visur gerai, kur galima uždirbti.

Gali būti, kad atsiras V. Alseikos smerkėjų. Bet ar buvo tokių idėjų žmonių, kurie būtų norėję V. Alseikos asmeninį gyvenimą stebėti? Atrodo, jog niekas nenorėjo žinoti kaip jis asmeniškai gyvena ir jaučiasi. Niekam nerūpėjo. Niekam nesvarbu buvo, kad jis nesurasdavo pastovumo. Ilgai neužtrukdamas vietoje, jis keitė laikraščius, vis ieškojo naujų darbų. Siūlėsi tvirtesnėms lietuvių organizacijoms, šaukėsi įtakingųjų asmenų protekcijos, bet paeidaujamos pastovios padėties nebuvo suradęs. Reikia pripažinti, jog čia turim reikalą su grynai asmeniniu dramatišku akcidentu. Atėjo toks momentas ir jis pats, ne kas kitas, vieną momentą pagalvojęs, nusprendė, jog kitos išeities nėra ir nebus. Gal buvo spaudoje darbininkų tarpe ir tokių stebėtojų, kurie jau daug anksčiau numatė, kad V. Alseikos, kitiems nelauktas, sprendimas gali būti kaip tik tokio pobūdžio, kaip dabar matome.

V. Alseika grįžo į gimtinę. Nuostolis vis tik yra. Bet tasai nuostolis bus ne toks didelis, jeigu jis Vilniuje, savo numylėtam mieste, dirbs grynai kultūrinį darbą savo tautos labui. Juk ten labai reikalingos pajėgos, kurios be atodairos dirbdamas stiprintų lietuvių tautinę savigarbą. V. Alseika reikalingas užuojautos. Jo sugrįžimas buvo sunkus. Tiesa, kad kiekvienas gimęs Lietuvoje nori ten ir gyventi, ar prireikus, ten sugrįžti. Bet V. Alseikai reikėjo žemai nusilenkti. "Čelom bit"-asla kaktą pasiekti, patį save "sūnum palaidūnu" apšaukti. Ir dar ne viskas. Gal šiandien jam dar kvepia žiedeliai, bet ateis laikas, sulauks jis vaisių-rugščių oboliukų...

RESTORANAS

"LIETUVA" DONECKE Donecke statomas restoranas "Lietuva". Baldai jam buvo užsakyti pagaminti Kauno baldų kombinatui. Jie baigti gaminti. Restoranas bus įrengtas lietuviškais motyvais.

AL TARYBOS IR BENDRUOMENĖS SUDERINIMAS

Š.m. rugsėjo 30 d. Dr. Kazys Bobelis, ALT pirmininkas ir Teodoras Blinstrubas, ALT vicepirmininkas, dalyvavo Elizabeta, New Jersey, pasitarime su New Jersey lietuvių Tarybą ir diskutavo galimybės kaip geriau ir produktyviau suderinti Amerikos lietuvių Tarybos ir Amerikos lietuvių Bendruomenės veiklą. Daug klausimų kurie buvo neaiškūs, buvo išryškinti ir prieita prie bendros išvados kad darbų pasidalinimas ir koordinavimas yra būtinas norint vystyti sėkmingą Lietuvos laisvinimo darbą.

● Prezidento Niksono per rinkimo proga Vlikas pasiuntė jam sveikinimo telegramą.

● PAVERGITUJŲ EUROPOS TAUTŲ Seimas pasiuntė Prezidentui Niksonui tokią sveikinimo telegramą:

"Pavergtųjų Europos Tautų Seimas pagarbiai siunčia Tamstai, Pone Prezidente, sveikinimus Tamstos perrinkimo proga ir geriausius linkėjimus Tamstos kitiems keturiems prezidentavimo metams. Mes taip pat linkime Tamstai geriausios sėkmės Tamstos garbingos ir teisėtos taikos politikai, kuri yra taip svarbi visoms laisvę mylinčioms tautoms".

(E)

● VLIK'o veiklai paremti š.m. spalio mėn. per Tautos Fondą aukėjo šie asmenys: po 100 dol.-dr. A. Spudas iš Toronto, Kleopas Dalinda iš Mississauga, Ont. J. Paršeliūnas iš Brampton, Ont., po 50 dol. kun. A. Stašys iš Čikagos, dr. L. Kriaučeliūnas iš Čikagos, A. Sagevičius iš Owen Sound, Ont. dr. Rudis iš Brampton, Ont., J. Gudelis iš Brampton, Ont., dr. J. Meškauskas iš Čikagos, 40 dol.-dr. J. Kriaučiūnas iš Toledo, 30 dol. dr. H. Brazaitis iš Clevelando, po 25 dol. -V. Urbonas iš Brampton, Ont., V. Korsakas iš Stayner, Ont., J. Vaškėla iš Toronto, Ona ir Jonas Gradiškai iš Čikagos, Antanas Tumosa iš Čikagos, kun. Scharnus iš Newarko, Anne B. Wilkich iš

Newarko, Ant. Garka iš Euclid, Ont., V. Akelaitis iš Člevelando, J. Mikonis iš Clevelando, Pr. Razgaitis iš Clevelando, G. Tamašauskas iš Mt. Vernon, NY, dr. D. Jasaitis iš Mt. Vernon, NY, dr. A. Šlepetytė - Jannace iš Yonkers, NY, St. Pundzevičius iš Great Neck, NY, dr. Linda A. Dirda iš Čikagos, Jonas Stelmokas iš Landsdown, Pa., dr. Francis Mažeika iš Čikagos, D. V. Trimackai iš Westlake, Ohio, P. Tarulienė iš Hollis, NY, A. Slepavičius iš Centerville, Mass., J. Lieponis iš Čikagos. Dėkui jiems.

● "THE NEW YORK TIMES" idėjo savo Romos Korespondento žinią, kad prel. Valerian Zoudaks, 64 m. amžiaus, Rygos kunigų seminarijos rektorius, buvo pakeltas į vyskupą. Konsekracija įvyko lietuvių Koplyčioje, šv. Petro bazilikoje.

● Charles J. Kersten, sulaukęs 72 m. amžiaus, mirė buvęs kongresininkas, kuris 1953-1954 m. vadavo Kongreso Komitetui, tyrinėjusiam Sovietų Sąjungos Baltijos valstybių okupaciją.

(E)

NEPALIKTI DIRVOJE BULVIŲ!

Spalio 10 d. "Tiesa" spausdina žemės ūkio ministerijos priminimą, kuriame rašoma, kad daugelyje ūkių jau baigiamos kasti bulvės, bet bulviakasis tik tada bus baig-

tas, kai iš bulvių pakartotinai bus išrinktos dirvoje likusios bulvės.

Šiemet bulvės, sako, buvo kasamos esant blogiems orams, ne visur technika galėjusi tinkamai dirbti, ir dirvose liko nemaža bulvių. Panevėžio, Joniškio, Kelmės, Klaipėdos, Skuodo rajonų daugelyje ūkių buvo pakartotinai nuartos bulvienos ir iš hektaro papildomai surinkta po 1,5-3 tonas bulvių.

VABALNINKO SVIESTAS

Klaipėdoje buvo suruoštas sviesto konkursas, kuriam buvo pateikti 26 įmonių gaminamojo sviesto pavyzdžiai.

Geriausiu sviesto gamintoju pripažintas Biržų gamyklos Vabalninko cechas. Dvi antrosios vietos atiteko Sintautų ir Linkuvos cechams, trečiosios vietos-Skuodui, Radvilioniams ir Grinkiškiams.

● NEW YORKE areštuoti storių narkotikų hašišo platintojai. Konfiskuota 500 svarų hašišo, kurio vertė esanti 50 milijonų dolerių.

PAVOJUS PIZOS BOKŠTUI

● NORS netoli buvęs žemės drebėjimas ir nekludė tos vietoves kur stovi pasvyręs Pizos bokštas, bet Italijos architektai praneša aliarmuojančią žinią, kad Pizos bokštas dideliame pavojuje ir gali vieną dieną įvykti katastrofa.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyalte au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00. Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS J. PETRENAS

Vytautas Kasiulis

● - VYTAUTO KASIULIO paveikslų paroda įvyksta Toronto lapkričio 25 d. ir bus atvira iki gruodžio 4 d. Parodos atidarymas lapkričio 25 d. 4 val. po pietų. Paroda Prisikėlimo par parodų salėje, 1011 College street. Dailininkas jau senai atkreipė dėmesį savo darbais meno žinovų. Nuolatos gyvendamas Paryžiuje Vytautas Kasiulis sudarė sau rimtą vardą meno pasaulyje. Jo darbų paroda Toronto lietuviams neabejotinai žymus įvykis, ir reta proga arčiau pažinti šio žymaus dailininko kūrybą.

H. Antanaitis iš Australijos Jaunimo kongreso užbaigos proga Toronte, skaito paskaitą - Lietuvybė XXI šimtmetyje.

KAUNIEČIAI PASAULINIUOSE FORUMUOSE

Spalio pirmosiomis dienomis, rašo "Komunizmo vėliava", į Argentinos sostinę Buenos Aires išvyko Miškų ūkio mokslinio tyrimo instituto direkto-

rius, akademikas L. Kai-riūkštis. Jis buvo TSRS delegacijos narys ir skaitė VII pasauliniame miškininkų kongrese vieną iš pagrindinių pranešimų apie įvairiaaukščių medynų formavimą šalies Šiaurės Vakarų miškuose.

SARTŲ ŽUVININKYSTĖ

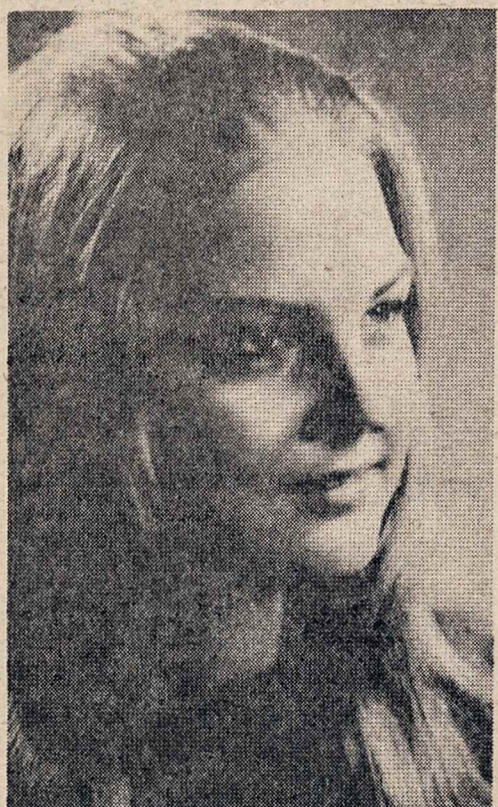
Prie Južintų rengiamas Sartų žuvininkystės ūkis.

Čia darbuojasi 35 mašinos. Pilama užtvanka, kurisulaukys Audros upe-lio vandenį ir sudarys 216 hektarų vandens saugyklą. Numatyta 103 hektarai tvenkinių ir vandens saugyklą. Kitamet turi būti užbaigti 65 tvenkiniai, kurie užims 535 hektarus.

Visa statyba bus užbaigta 1977 metais. Iš tvenkinių ūkis kasmet pateiks iki 318 tonų karpių ir 14 tonų peledžių.

Dail. Nijolė Neda Macelytė.

Emilija Pakstaite, Lietuvių Jaunimo Sąjungos leidinio redaktore, laimėjusi žurnalistu premija.

SUNKIAI SUŽEISTA EISMO NELAIMEJE

Dail. H. Žmuidziniene

● - LIETUVOS gen. konsulą Toronto J. Žmuidziną ir jo žmoną ištiko automobilio nelaimė. Pats konsulas ir jo žmona Halina ėjo Toronto mieste gatve, staiga į juos smogė automobilis, kurio stabdžius, kaip vėliau paaiškėjo, atleido buvęs automobilyje vaikas. Konsulas mažiau nukentėjo, bet jo žmona pateko po automobiliu ir buvo smarkiai sužalota. Mūsų pareiga išreikšti jiems užuojautą ir palinkėti poniai Žmuidzinienei greitai pasveikti.

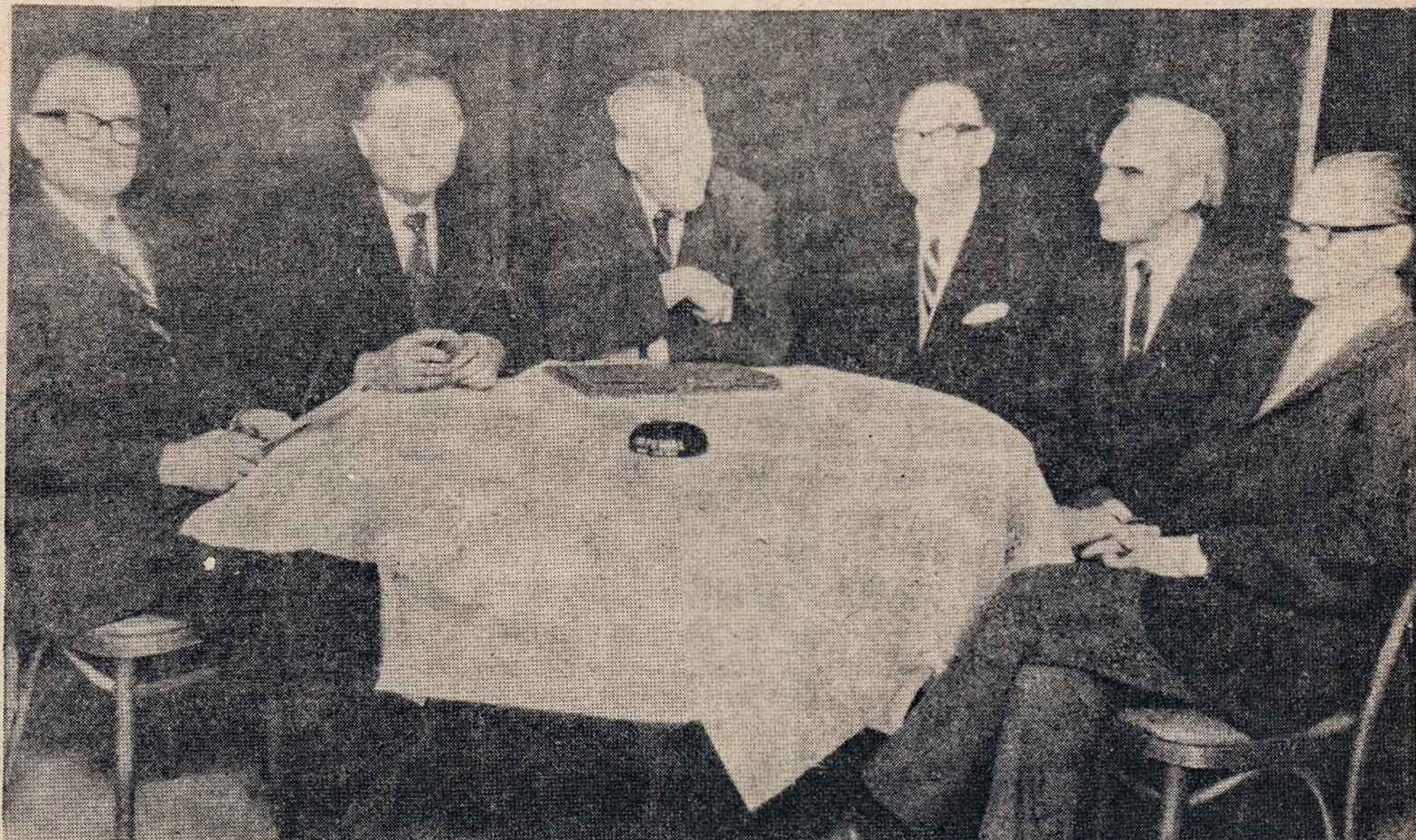
Omahos lietuvaitės Regina Starkutė, Teresė Gaidelytė ir Rūta Rackevičiūtė, demonstravusios tautinius rūbus.

"Džiugo" skautų stovyklos šta bas. Rako miškas. 1972.

Gausiai susirinkę svečiai į Chicagos Jaunimo centrą spalio 1 d. atsisveikinti su kun. J. Kubiliu, SJ, išvykstančiu į Montrealį.

Naujoji New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba. Iš k. Ig. Gasiliūnas, P. Ažuolas — pirmin., A. Ošlapas, St. Briedis, J. Ivašauskas, J. Bagdonas.

Lapkritis yra žymių ir Lietuvos istorijai reikšmingų įvykių mėnuo. Todėl pravartu nors keliomis eilutėmis apie kaikiuriuos įvykius prisiminti.

1918 m. lapkričio 11 d. pasibaigė Pirmasis pasaulinis karas. Tą dieną Vokietijos kariniai parlamentariai, nuėję pas Prancūzijos maršalą Ferdinanda Fochą ir Santarvės ginkluotųjų pajėgų Vakarų fronto vadą, paprasė karo veiksmų paliaubos. Karo pabaiga turėjo nepaprastai didelės reikšmės ir atsistatanti nepriklausomai Lietuvai. Nors ir be tiesiogio ryšio su šiuo pasauliui svarbiu įvykiu, tą pačią lapkričio 11 dieną Vilniuje buvo sudaryta pirmoji laikinoji nepriklausomos Lietuvos vyriausybė. Valstybės Tarybos pakviestas vyriausybės sudarė prof. Augustinas Voldemaras / tautininkas /, jis buvo ir užsienių reikalų ministeris. Kiti jo sudaryto kabineto nariai buvo: adv. Vladas Stašinskas / socialdemokratas /, vidaus reikalų ministeris; adv. Petras Leonas / sandarietis /, teisingumo ministeris; adv. Martynas Yčas / tautininkas /, finansų ministeris; Jonas Yčas / nepartinis / - švietimo ministeris ir Juozas Tūbelis / tautininkas / - žemės ūkio ministeris.

Ši Voldemaro vadovauta vyriausybė pradėjo darbą be jokio valstybinio aparato. Jos svarbiausias atkūrimosios valstybės darbas buvo Pirmojo Lietuvos kariuomenės pulko iš kelių karininkų ir keliokos kareivių įsteigimas LAPKRIČIO 23 d. Tai buvo pirmas mūsų kariuomenės branduolys. Nors kariuomenė buvo tuo metu pats svarbiausias faktorius nepriklausomybei atkurti, bet Voldemaro vadovauta vyriausybė, pasitikėjo, kad niekas Lietuvos nepuls, bendrai imant, kariuomenę organizavimo darbe nebuvo aktyvi, vokiečiams atsitraukiant iš Rytų fronto, Rusijos Raudonoji armija jau buvonetoli Lietuvos sienų.

Pačiam Vilniui jau grėsė bolševikų pavojus, bet Valstybės Tarybos pirmininkas Antanas Smetona, ministras pirmininkas Voldemaras, finansų ministeris M. Yčas 1918 m. gruodžio 20 d. išvažiavo į Vokietiją. Ar jie vyko valstybiniais reikalais, ar kitais motyvais, vis tiek tai susidarė sunki padėtis.

Pirmininkams išvykus, Valstybės Tarybos ir vyriausybės likučiai, jau aiškiai matydami sostinės Vilniaus pavojų susirūpino sudaryti naują vyriausybę, kad būtų labai skubiai suorganizuotos karinės pajėgos. Naujai laikinajai vyriausybei sudaryti jie pakvietė adv. Mykolą Sleževičių / liaudininką / tik

prieš dvi dienas grįžusi iš Rusijos. Gruodžio 26 d. naujoji laikinoji vyriausybė buvo sudaryta. Į ją be pirminko Sleževičiaus įėjo: Augustinas Janulaitis / socialdemokratas /, Jonas Vileišis / liaudininkas /, Mykolas Biržiška / socialdemokratas /, Juozas Tūbelis / tautininkas /, Petras Leonas / sandarietis /, Jonas Široliūnas / nepartinis /, Juozas Paknys / socialdemokratas /, Jonas Šimkus / nepartinis /, Mykolas Velykis / nepartinis /, Jokūbas Voronko / gudas /, Jokūbas Vygodskis / žydai /, Aleksandras Stulginskis / krikščionis demokratas /.

Šita vyriausybė pirmoje eilėje griebėsi organizuoti kariuomenę. Ji gruodžio 29

d. išleido garsųjį atsišaukimą į Lietuvos tautą ir visus kvietė savanoriais eiti į Lietuvos kariuomenę. Pagrindinis atsišaukimo šūkis buvo: TĖVYNĖ PAVOJUJE! Taip ir buvo, nes sausio antrą dieną vyriausybė apšaukė Vilnių ir išvyko į Kauną. Vilnių užėmė Rusijos kariuomenė. Tautą buvo sukręsta ir pasiryžo gintis. Savanoriai rinkosi iš visų Lietuvos kampų. Jie sudarė kariuomenę ir apgynė Lietuvą, kuri savo nepriklausomybę išlaikė 22 m. t.y. iki naujosios sovietų okupacijos 1940 m. birželio 15 d. Todėl už tą gražų Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės 22 metų laikotarpį, lietuvių tauta lenkia savo galvas prieš kūrėjus sava-

norius ir juos pašaukusiam Sleževičiaus vadovautą vyriausybę. Mykolas Sleževičius mirė 1939 m. LAPKRIČIO 11 d., kuomet Lietuvos vyriausybė, gen. Jono Černiaus vadovauta, jau buvo pasirašiusi su Sovietų Rusija Lietuvai primestų sutartį, kad leidžiama Sovietijai turėti Lietuvoje savo karines įgulas iki 20,000 vyrų, kurie atvyko į Lietuvą lapkr. 27 d.

Savotiškai liūdnas momentas yra ir tai, kad Sovietinės okupacijos išvakarėse, 1940 m. birželio 14 d. A. Smetona išvažiavo į Vokietiją, o A. Voldemaras, kuris Smetonos buvo ištremtas iš Lietuvos į užsienį, po kelių dienų, Lietuvai jau esant okupuotai, sugrįžo

tiesiai į sovietų rankas. Ir vienas ir kitas mirė tolimuose nuo Lietuvos kraštuose.

Dar viena labai svarbi lapkričio data įeina į Lietuvos istorijos puslapius - VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO 1943 m. LAPKRIČIO 25 d. vokiečių okupacijos metu Lietuvos pagrindinė įsteigimas. Jis buvo įsteigtas ant visai tautai priimtinių ideologinių pagrindų ir dėl to tvirtai išsilaikė 29 metus. Šiame savo gimtadienį VLIKO SEIMAS lapkričio 25 d. renkasi Clevelande, Ohio Lietuvos laisvinimo uždavinių svarstyti.

J. Audėnas

po Chicagos dangum

SKYRĖ DAUG AUKŲ. Chicagoj veikianti Vytauto Didžiojo šaulių kuopa, iš savo izdo praeitais metais skyrė tokias aukas: "Draugui", "Naujienuoms" po 50 dol., "Laisv. Lietuvai", "Sandarai", "Dirvai" "Kariui" po 25 dol. Jaunimo žurnalui, Lituanus po 10 dol., Jaunimo Centrai 250 dol. Margučio ir Sophie Barcus Radijo programoms po 50 dol. Liet. Televizijai 25 dol. ir atbėgusiai iš Lietuvos Butkų šeimai 100 dol.

Į kuopą įstojo nauji nariai: Adolfas Namajūška ir Šiušis iš Argentinos. Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet kuopa rengia Naujų metų sutikimą.

NAUJA LIETUVOS VYČIŲ valdyba. Įvykęs Illinois-Indiana vyčių atstovų suvažiavimas išrinko naują valdybą: pirm. L. Paukšta, vice prez. Frank Zapolis, St. Molis ir Ad. Gabalas, sekr. Irene Sankus, kreosp. sekr. A. Kassel, kasin. Pranas Švelnis. Vyčių veikla Chicagoje gyva, ypač esant chorui, kuris turėdamas gabų muziką F. Strolią ir padėjėją Simonaitę, rengiasi koncertui. Apskrities biuletenį, kurį redagavo dvejus metus Valerija ir Juozas Stanaitis, perims kiti.

LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMAI, Lapkričio 8 d. Tautiniuose namuose įvyko eilinis narių susirinkimas su labai įdomia pa-

skaitą "Veiklos savanoriai" kurią laikė P. Kuropas, ukrainiečių kilmės.

Lietuvių Prekybos Rūmų valdyba persikėlė į naujas patalpas iš Dariaus ir Girėno bustinės, rengia paskaitas, kurios žmonėms naudingos, o nariams pakvietimai rašomi dviem kalboms, nes yra naujai atvykusių narių, kurie angliškai nemoka skaityti.

BAISI NELAIMĖ. Chicagoj traukinių nelaimėj, kur žuvo 44 žmonės, jų tarpe užtiktos lietuviškos šios pavardės: K. Lamperis, 18 m., Aurelija Udrelis, 49 m., V. Plocharskis 27 m. D. Toporis 20 m., sužeistųjų tarpe Gliorija Dilva ir J. Pervas.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ. 54 metų Liet. Kariuomenės įsteigimo sukaktis paminėta

lapkr. 19 d. Balzeko Lietuvos Muziejuje ir Lietuvių Televizijoje. Jau 33 metai, kaip Lietuvos kariuomenė buvo bolševikų sunaikinta, daugelis narių išžudyta ir Sibire nukankinti.

LIETUVIAI KARIAI PLAČIAME PASAULYJE SVARBUS ĮSTATYMO pakeitimas. Iš lietuvių vyrų, kurie buvo imami į karinę prievolę ir nemaža žuvo P. Vietname ar kitur, dabar jau jei esi Lietuvos pilietis, į kariuomenę nereikia stoti. Valstybės d-tas ši pakeitimą paskelbė dėl to, kad turėtų daug suskirtimų su daugelio valstybių piliečių kurie gyvena Amerikoje.

VYTAUTAS MACAS, sulaukęs vos 40 m. mirė V. Vokietijoje, kur buvo LS ir 8593 kuopos seržantu. Liko tėvai ir dvi dukros su žmona.

ANTANAS MAŽEIKAS, Lietuvos sav. kūrėjas, kriminalinės policijos valdinin-

kas, mirė lapkričio mėn. 24 d. Lueneburge V. Vok.

CHICAGOS VYTAUTODID. Liet. kar. sav. kūrėjų s-gos skyriaus valdyba sudaro: J. Tamulis, pirm. Ad. Juotka kas. ir Kanišauskas sekr. Praeitais metais mirė šie s-gos nariai: Vaclovas Ambraška, Jonas Čiagis, Jonas Jonikas, Justinas Kuncaitis, Viktoras Kriščiunevičius, Myk. Liuberskis, Vyt. Moras, Jurgis Miliauskis, Ant. Stauskas ir Kazys Zdanevičius. Jų kūnai išsisi Australijoje, JAV ir Kanadoje.

JUOZAS VAINA, punskietis, baigė karo akademijos statybos skyrių ir išvyko dirbti Štettino apskrityje, Lenkijoje.

PVT. DOVYDAS KAUNAS iš Chicagos, Town of Lake apylinkės, baigė tankų žvalgybos kursus Fort Knoz. Ky. bazėje. O corp. M. Aulinksis baigė jūrinių mokymų.

"Žilvitis" šoka Chicagos Ford City prekybos centre š. m. spalio 25 d.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Poetas Jurijus Galanskovas, pasižymėjęs savo opozicine Kremliaus viešpačiams veikla buvo areštuotas 1967 metais. Jo teismas įvyko 1968 metais. Jis buvo kaltinamas antisovietine veikla ir neteisėtomis pinigų operacijomis. Tikrumoje jo areštas buvo įvykdytas dėl jo dalyvavimo pogrindžio leidinyje "Sintaksis". Galanskovas taip pat redagavo pargarsėjusį periodinį žurnalą "Sfinks". Galanskovo eilėraščiai jokioje oficialioje bolševikų spaudoje pastaraisiais metais nebuvo spausdinami, bet buvo perrašinėjami ir platunami publikoje slaptu būdu. Galanskovas savo leidinyje išspausdino atvirą laišką Šolochovui, kurs pasižymėjo akla ištikimybe Kremlui. Teismas jį nubaudė 7 metais laisvės atėmimu ir priverčiamo darbo stovykla griežto režimo sąlygomis. Jau tada poeto sveikata buvo labai silpna. Tokia žiauri bausmė sukėlė visame pasaulyje protestų audrą. Protestavo netik demokratinių kraštų visuomenė, bet ir daugelis komunistų veikėjų vakaruose.

Dabar gautomis žiniomis 33-jų metų poetas mirė kalėjimo ligoninėje. Jis turėjęs skrandžio žaizdą. Jo paskutinės dienos praėjo Mordvos respublikoje, kur yra ištisas panašių priverčiamojo darbo stovyklų tinklas ir kur siunčiami daugiausia politiniai kaliniai. Kremlius žinojo, kad poeto sveikata silpna ir tyčia parinko tokia stovyklą, kur jis negalėjo pakelti esamo griežto režimo. Apgalvotai buvo vis-

Anglijos Karalienės dukte Anne buvo sugauta per greit v ažiūojant. Policija šaukia ją į teismą nubaudimui.

kas daroma, kad Galanskovas nebeįsistatytų į laisvę ir mirtį.

Apie poeto mirtį pranešimas gautas ne iš oficialių šaltinių. Sovietinė spauda apie Galanskovo mirtį nerašo nė vieno žodžio. Per užsienio žurnalistus, gyvenančius Maskvoje, pranešamas tik pats poeto mirties faktas. Bet jokių tikslesnių žinių nėra.

NARKOTIKAI SOVIETŲ RUSIJOJE

Maskvoje susekta grupė laboratorijos darbuotojų, kurie pasinaudojo savo darbovietės įrengimais ir gamino narkotikus. Oficialiai nieko neskelbiama, bet Maskvos publikoje sklinda gandai apie narkotikų gamybą. Vienas mokslininkas esąs areštuotas ir jo laboratorijoje neva surastas kilogramas narkotikų. Iki šio laiko sovietai didžiavosi, kad pas juos visai nevartojami narkotikai. Dabartinės žinios panašius tvirtinimus sugriauna.

Sovietų įstatymai numato labai griežtas bausmes narkotikų gamintojams ir jų platintojams. Nusikaltę narkotikų gamybos srityje gali gauti iki 10 metų kalėjimo.

Biologijos ir chemijos mokslų institutai susirūpinę dėl šių gandų ir stengiasi ištirti, ar ten negaminami slaptu būdu narkotikai.

Sovietuose viskas nuslepiama. Pasirodo, jog ir narkotikų srityje sovietuose jau anksčiau buvo narkotikų gamybos atsitikimų. Prieš porą metų kaukuriuose Kaukazo laboratorijose jau buvę gaminami narkotikai. Kaip tik Kaukaze daug auginama aguonų ir kanapių, kurios tinkamos gero gaminamui. Kada buvo susekta narkotikų gamintojų grupė, daugelis laboratorijų darbuotojų buvo nubausti. Atsakingiems laboratorijų vedėjams buvo įsakyta stropiai sekti, kad narkotikų gamyba nepasikartotų. Toji aplinkybė, kad sovietuose buvo išleisti nauji įstatymai kovai su narkotikais, parodo, kad ten ši problema nemažėja, bet auga.

● **PREZIDENTAS NIKSONAS** siųsdamas savo igaliotinį Kissingerį į Paryžių deriboms dėl Vietnamo karo užbaigimo, vienkartinai pareiškė ištikinimą, kad tai bus jau paskutiniai pasitarimai ir karo veiksmams bus nutraukti. Tačiau dar turi derybos su Pietų Vietnamo vyriausybe, kurios galimas daiktas ne bus lengvos.

● **TRUDEAU**, Kanados liberalų vadovas, savo deklaracijoj pabrėžė, jog praeituose rinkimuose nebuvo iškeltos ypatingos idėjos, taip pat nebuvo kovojama dėl vienos ar kitos problemos. Todėl jo manymu, vienos ar kitos partijos laimėjimas, ar pralaimėjimas nesąsurištas su politinių sluoksnių ideologija. Balsavimuose pasireiškęs plačiosios publikos nepasitenkinimas bendrai esama padėtim. O kas labiausia balsuotojams nepatiko, tai dar neaišku. Speliojama įvairiai, bet niekas tikrų priežasčių nenurodo.

V. Vokietijoje, Hamburgo aerodrome, taip tikrinami visi lėktuvų keleiviai

● -Praeitą savaitę Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos pirmininkas Trepčinskis, Lenkijos užsienių reikalų vice-ministeris buvo New Yorke apvogtas. Tą naktį Trepčinskis dalyvavo iškilmingose pietuose, kur buvo visos Jungtinių Tautų sesijoje dalyvaujančios delegacijos. Tik tai vėlai naktį grįžęs į namus jis pastebėjo, kad vagys paėmė 200 dolerių ir brangenybes, kurių vertė nežinoma. New Yorko mayoras Lindsey pareiškė nukentėjusiam savo apgailėstą dėl šio nemalonaus įvykio.

● **BALTIEJI RŪMAI** Washingtonė praneša, kad pasitarimai dėl Vietnamo karo likvidavimo vyksta sėkmingai ir yra vilties, kad karas bus netrukus baigtas.

Numatomas dar vienas gal jau paskutinis, Amerikos, Pietų ir Šiaurės Vietnamo atstovų galutinis pasitarimas, o po to luakiama, kad bus pasirašyta taikos sutartis.

● **BRITANIJOS** policija praneša, kad mėnesio begyje, buvo sulaikyta ir išmontuota 20 sprogstamųjų laiškų, kurie buvo adresuoti žydų įstaigoms ir privatiems asmenims.

Nustatyta, kad laišškai siunčiami Arabų teroristų organizacijos, kuri žinoma vardu "Juodasis Rugsėjis". Esąs įtarimas, kad laišškai išsiunčiami iš vienos Arabų atstovybės.

12000 VOKIETIJOS VAIKŲ GRĮŽTA PRIE TĖVŲ

● **VOKIETIJOJE** išskirtoms šeimoms bus leista susijungti. 12,000 vaikų, kurie gyveno Rytų Vokietijoje be tėvų, pabėgusių į Vak. Vokietiją per geležinę uždangą, arba kitokiais būdais atsidadė Vak. Vokietijoje.

Tėvai nematę savo vaikų 11 metų ir daugiau, tiksidabarsu jais susijungti. 8 vaikai atvykę atostogų pas tėvus į Vak. Vokietiją, buvo palikti. Tėvai laukia, kada visi 12,000 atvyks į savo šeimas.

WASHINGTONE
VAKARAS TAUTYBIŲ ATSTOVAMS PAGERBTI
Spalio 27 d. Dr. Kazys Bobelis buvo išvykęs į Washingtoną dalyvauti priėmimėkuri rengė ponis Niksonienė pagerbti Amerikos tautybių vadovus.

Dr. Bobelis dalyvavo atstovaudamas Amerikos Lietuvių Tarybą ir turėjo progos priminti prezidentui Niksonui Lietuvos klausimą ir dar padėkoti poniai Niksonienei už dalyvavimą Šokių Šventėje. Priėmime dalyvavo Dr. K. Valiūnas, VLIKo pirmininkas, Martynas Gudelis; "Naujienu" redaktorius, ir p. Gražina Krivickienė, "Draugo" atstovė.

JUAN PERON (1955)

● **JUAN PERONAS**, buvęs Argentinos diktatorius, po 17 metų egzilės sugrįžo į gimtinę. Buvo imtasi plataus masto apsaugos priemonių, kadangi Peronas be savo pasekėjų, taip pat turigausius priešus. Helikopteriai skraidė virš minių galvų, tankai ir šarvuoti autovežimai patru-liavo gatvėse. Tik 300 ištikimų Perono pasekėjų buvo įleisti į aerouostą netarpiai sutikti 77 metų amžiaus sulaukusi buvusi Argentinos prezidentą. Jo atvykimas sukėlė neramumus šalyje, kurie artimiausioje ateityje dar gali išsiplėsti.

INDIJOS SVEČIAI LIETUVOJE

Lietuvoje lankėsi iš Indijos poetė V. Lakšmikan-tama, Kašmyro nacionalinių muziejų direktorius P. Pušpas ir filologijos profesorius A. Sururas.

SVEIKA, MASKVA

Spalio 23 d. Kremliuje suruoštas lietuvių literatūros vakaras.

Išvakarėse, spalio 22 d. "Tiesa" išspausdino entuziastišką vedamąjį "Sveika, Maskva!"

Straipsnyje iškeliami rusų nuopelnai ir rusų kalbos vertingumas tautinėms kultūroms plačiai pasklisti.

V. DAUGIRDAITE-SRUOGIENĖ

Teko girdėti, kaip vienas inteligentiškas tėvas, gydytojas, laukė iki jo sūnui suėjo 15 metų, tada jis jam atnešė tinkamą medicinišką knygėlę.

„Pasiskaityk, sūneli, tai reikia visa tai žinoti“... ir aiškiai susigėdinęs iš kambario išėjo.

Berniukas pažiūrėjo į knygutę ir nusijuokė: jis jau būdamas ketvirtame skyriuje buvo draugų „apšviestas“ ir dėl to daug kentėjo. Tėvas pavėlavo.

Prisimenu taip pat kadaise, bene Andrejevo, skaitytą novelę. Taip pat išmokslintas tėvas vis varžėsi pakalbėti su sūnum apie venerinių ligų pavojų. Pagaliau, kai šis buvo bebailias gimnaziją, jis pasiryžo su sūnum apie tai pakalbėti. Įėjo į jo kambarį ir rado jaunuolį pasikorusį. Prie jo raštelis, kuriuo paaiškinama, kad jis baigia gyvenimą, nes sirgo tada dar ta visai nepagydoma liga.

Praktika parodo, kad visuomet geriau mažiau drausti, bet kantriai aiškinti. Ir jeigu kas draudžiama, tai tas turi būti konsekventiškai pildoma — konsekventiškumas ir kantrybė yra kertiniai akmenys auklėjime.

Visi mes, senesni žmonės, nusikalstame, griežtai kritikuodami jaunimo akyse dabartinės mados, ilgus, nešvarius plaukus, barzdas, laukines, mūsų ausims, dainas, palaidų elgesį... Turėtume nepeikti, nepiktintis, bet ramiai aptarti su jaunimu tai, kas mums nepatinka.

Griežtai drausdami jaunimui išeit į pasimatymus, kartais taip juos prislegiame, kad iš to atsiranda neapykanta tėvams, noras priešintis ir veržtis iš namų. Geriau organizuoti jaunimui pramogas, kviečiant savo artimų draugų vaikus ar šiaip pažįstamą jaunimą pas save ar žinomuose namuose, pratinant skaudžios kartų prarajos.

Modernioji pedagogika yra padariusi daug klaidų, kurių meilės ir nuoširdumo auklėjant jaunimą — tai seni, išbandyti atrūgas šiandien jaučiame. Propagavimas „laisvojo auklėjimo“ ti, bet tikri, neapvyliantieji dėsniai. Jie galioja ir kalbant apie nebuvo tinkamai suprastas, virtęs visišku auklėjimo atmetimu, mūsų specifiniai tautiškai patriotinius auklėjimo tikslus. Mes pataikavę tėvų tinginystei. Patarimas tėvams nebūti griežtais gi pergyvename tragediją ir dabar, ne tik iškentėję ją praeivaldovais, šeimos tironais, kurių reikia akiai klausyti, nukėlė tyje, kad turėjom apleisti tėvynę. Bėgom protestuodami prieš tėvus nuo pedestalų. Teisinga yra nuomonė, kad tėvai turi mūsų krašto okupaciją, norėdami išlaikyti savo idealus ir būti vaikų draugais, bet ši graži mintis dažnai priveda prie to, kad tėvai, savo noru atsistoję vienoje plotmėje su savo

vaikais, visai nustoja autoriteto ir pagarbos. O tėvų autoritetas šeimoj yra būtinas, jaunimas turi būti mokomas gerbti vyresnius, nes jie turi daugiau patyrimo, daugiau gyvenimą pažįsta. Kitaip — irsta šeima, irsta visuomenė.

Taip pat ir drausmė reikalinga nuo pat lopšio. Teisūs yra tie auklėtojai, kurie tvirtina, kad priešmokyklinis auklėjimas sudaro pagrindą visam gyvenimui. Nepataisomą žalą daro tie tėvai, kurie mažiukus pernelyg lepina, manydami, kad jie nieko nesupranta, o pradeda drausmint tik vyresnius, kurie jau lepinimu yra pagadinti. Ir mažas vaikas turi aštrų pajautimą, kas gera ir kas bloga; neteisingas auklėjimas tą pajautimą griauja.

Yra tėvų, kurie vaikams viską leidžia, nes bijo nustoti jų meilės. Tokioj šeimoj vaikas niekad tėvų negerbs. Reikalingos ir bausmės. Kartais vaikas verkia, jei jam kas draudžiama, bet gilumoj, sąsamonėj jis yra dėkingas už tai, kad jis yra stabdomas padaryti ką nors bloga. Jis jaučia, kad tėvai juo rūpinasi, bando apsaugoti nuo negerų pasekmių. Jis puikiai supranta teisingas bausmes — tik bausti patariama tada, kada auklėtojas nėra supykęs, nes pyktis gimdo tik pyktį ir kerštą. Kartais ir baimė praverčia: vaikas turi bijoti, turi turėti tą jausmą, kurį geriausiai vokiečiai apibūdina žodžiu „Ehrfurcht“ — pagarbumo, nusilenkimo prieš moralinę jėgą, jausmą. Čia nereikia painioti su neleistinu auklėjime vaikų gąsdinimu.

Svarbu, kad tėvai domėtusi vaikų interesais, jų mokslu, jų intelektualiniu vystymusi. Prisimenu, nepriklausomoje Lietuvoje Viekšnių apylinkės šviesuomenė gerbė daktarą Antaną Biržišką ir jo žmoną ypatingai už tai, kad jie per visą gyvenimą ne tik rūpinosi savo trijų sūnų profesorių reikalais, bet domėjos ir jų pažiūromis, sekė jų ideologiją, nuomones. Jie ir senatvėj liko dvasioj jauni, nejausdami taip šiandien

Daug kantrybės, daug atsidėjimo, daug supratimo, daug meilės ir nuoširdumo auklėjant jaunimą — tai seni, išbandyti dėsniai. Jie galioja ir kalbant apie mūsų specifinius tautiškai patriotinius auklėjimo tikslus. Mes pataikavę tėvų tinginystei. Patarimas tėvams nebūti griežtais gi pergyvename tragediją ir dabar, ne tik iškentėję ją praeivaldovais, šeimos tironais, kurių reikia akiai klausyti, nukėlė tyje, kad turėjom apleisti tėvynę. Bėgom protestuodami prieš tėvus nuo pedestalų. Teisinga yra nuomonė, kad tėvai turi mūsų krašto okupaciją, norėdami išlaikyti savo idealus ir būti vaikų draugais, bet ši graži mintis dažnai priveda prie to, kad tėvai, savo noru atsistoję vienoje plotmėje su savo

Bus daugiau.

ANGLIJOS LIETUVIŲ MENINĖ VEIKLA

Chorų, tautinių šokių, vaidybos būrelių reikalas atsidadūrė liūdnojo padėtyje: vadovai išvažinėjo, paseno, o jaunųjų nematyti. Pasiūlyta, kad Centro Valdība ar jos atstovas surinktų žinias apie meninius vienetus: solistus, vadovus, o tokių suradus, kad juos paremtų, idant jie galėtų reprezentuoti reikalui ištikus.

JAUNIMO KLAUSIMAS

Anglijos lietuvių veikėjai A. Gasiūnas ir J. Podvoiskis padarė pranešimus iš Jaunimo Kongreso. Įspūdžiai labai gražūs, tik per daug ilgų paskaitų, ir, atrodo, vyresnieji daugiau dominavo rengiant kongresą, negu pats jaunimas. Jaunimo organizavimas bendruomenės rėmuose neatsieks tikslo, nes nėra paremtas idealu. Atstovai kvietė vyresnius ateiti visu pilnumu į talką, jaunimo judėjimą suaktyvinti.

3

Ir neteko sąmonės. Tačiau kai atvažiuojame prie daktaro Rokso namelio, jis atsigavo ir vėl pradėjo šaukti, kad neduos nupiauti rankos. Mes įnešėme jį į vidų ir paguldėme. Gavęs morfijaus injekciją, nurimo ir leidosi stumdomas, kaip mieguistas vaikas.

Rentgenas niekais pavertė paskutines viltis: abu kaulai buvo sutrupinti iki pat alkūnės. Daktaras Roksas atsiduso ir nuėjo prie telefono. Aš supratau, kad jis iškviess iš Bastognės greitąją pagalbą.

— Palaukite, — sulaikiau jį. — Bastognėje jam amputuos ranką...

— Ko laukti? — nustebo jis.

— Aš bandysiu išgelbėti.

— Neplepėk niekų, Šarli! Pats Dievas nebesulipdys tos rankos.

— Aš sulipdysiu! Bandyčiau sulipdyti... Tik lūkerėkite sekundę ir leiskite man pagalvoti.

— Šarli...

— Daktare Roksai, eikite sau!

Jis įsižeidė, pažvelgė į mane nejaukiu, šaltu žvilgsniu ir paėmė telefono ragelį, bet susilaikė, lyg

suabejojęs tuo, kad gal aš tikrai pajėgsiu išgelbėti vaiką.

— Sakykime, kad tu padarysi stebuklą... — garsiai svarstė jis. — Iki Liežo (manau, kad gaben-tum jį į Liežą) yra šimtas kilometrų... Žiūrėdami, kad vaikiną ranka nebūtų sutrenkta, kalnų keliais mes užtruktume dvi valandas. Per tą laiką kaulų nuolaužos įsiskverbs į kanalus ir pasieks širdį, jau nebekalbant apie kitas komplikacijas...

Aš pagriebiau iš jo telefono ragelį ir pasukau pilaitės numerį.

Išgirdusi mano balsą, Mona kažką sušnabzdėjo, bet aš nutraukiau ją:

— Atidžiai klausyki, ką pasakysiu, ir atsakyki trumpai ir aiškiai. Mačiau pilaitės kieme malūnsparnį. Ar tu moki skraidyti?

— Moku.

— Puiku! Pasitikrink, ar užteks degalų iki Liežo, ir atskrisk į maldyklos aikštę.

— Degalų užteks: pati šį rytą pripildžiau baką.

— Tada — pirmyn!

Nuspaudžiau telefono šakelę ir pradėjau sukti Diubo klinikos numerį.

— Jeigu Diubą rasime barake, viskas bus gerai, — pasakiau beviltiškai galvą kraipančiam daktarui Roksui. — Tačiau, neduok Dieve, nerastume...

Slaugė, pažinusi mano balsą, klusniai sutiko perjungti į chirurgijos skyrių.

— Iš kurio dangaus nukritai? — šaukė Žanas. — Iš kur skambini?

— Apie tai vėliau. Reikalas labai rimtas, todėl atsakyk į klausimus be komentarų. Pirma: kur yra ir ką veikia Senis?

— Aštuntoje „biliardinėje“ drožinėja kažkurio ministro žmonos nosį.

— Perjunk telefoną į aštuntąją.

— Senis po pusvalandžio baigs... Ar tu negali palaukti?

— Negaliu. Perjunk, kur prašiau.

LIETUVIŲ TAUTINIO MENO „ČIURLIONIO“ ANSAMBLIO KANKLIŲ ORKESTRAS. Iš kairės pirmoje eilėje sėdi: kanklininkai L. Ročiūnaitė, M. Bankaitytė, D. Urbaitytė. Iš kairės antroje eilėje sėdi: V. Bankaitis, R. Sniečkutė, I. Grigaliūnaitė - solistė - sopranas, O. Mikulskienė - vadovė, V. Nasvytytė - deklamuotoja, D. Bankaitytė. Iš kairės trečioje eilėje sėdi: D. Januškytė, R. Banionytė, D. Walsh, J. Blynaitė, L. Sniečkutė ir R. Bankaitis.

— Tikiuos, kad suprantį, ką darai, — pasibaisėjo jis, bet perjungė.

Atsarginė „padavėja“ paruošiamajame kambaryje irgi pažino mano balsą, bet nenudžiugo.

— Gerai, daktare, — sutiko ji. — Perjungsiu į operacinę.

Aš užsimerkiau ir pamačiau, kaip sienoje užsidegė raudona lemputė. Baltas šešėlis atėjo prie mikrofono ir nustumė kaukę nuo burnos.

— Aštuntoji operacinė, — sušnabždėjo Danielė.

— Šį vakarą tu man pagrosi Albinonį, Daniele, — pasakiau tokiu pasikeitusiu balsu, kad daktaras Roksas tik kilstelėjo galvą ir sužiuro į mane. — O dabar atvesk prie mikrofono Senį.

— Persmeigs mane skalpeliu! — sudejavo ji. — Mes neužilgo baigiame...

— Pasakyk jam, kad Šarlis skambina mirtinu reikalu. Jis supras, kad ne su gimtadieniu sveikinsiu.

Po kurio laiko pasigirdo pro kaukę švykščiantis Diubo balsas.

— Tu, Šarli?

— Aš, profesoriau.

— Ko tau reikia?

— Ar negalite įsakyti Žanui, kad per pusvalandį paruoštų „ilgojo žaidimo“ ekipą?

Jis kostelėjo iš apmaudo ir atsiduso. Keletą sekundžių galvojo, paskui paklausė:

— Koks reikalas?

— Vienam vaikinui sutriuškino ranką iki alkūnės. Yra dvi galimybės: viena — amputuoti ją kaimo daktaro kabinete, kita — bandyčiau ją sulipdyti jūsų klinikoje. Yra ir trečia: mums besiginčijant, vaikas mirs.

— Iš kur skambini?

— Iš vieno Ardėnų miestelio.

— Amputuok, — nusprendė jis. — Kol iki čia atgabensi, vaikas mirs.

— Aš turiu malūnsparnį. Už pusvalandžio, o gal ir anksčiau nusileisiu jūsų klinikos kieme. Ar sutinkate?

Jis vėl keletą sekundžių pagalvojo.

— Gerai, sutinku, — pagaliau apsisprendė. — Tačiau nieko nenoriu žinoti. Ar suprantu mane?

— Suprantu, profesoriau.

Prieš grąžindama mane Žanui, Danielė vėl sušnabždėjo:

— Siūlausi į „padavėjas“.

— Ar išlaikysi? Teks dirbti kokias keturias penkias valandas.

— Išlaikysiu.

— Tai už pusvalandžio! Grąžink mane Žanui.

Žanas žinojo tokį žaidimą. Jis viena ranka laikė ragelį, o kita spaudinėjo ekipą šaukiančius mygtukus.

— Ar po darbo važiuosime į „Atėnus“? — dar paklausė, kai rengiausi padėti ragelį. — Pasiilgau tavęs, vaicine. Visi pasiilgome.

— Žinoma, kad užsuksime pas Zorbą, o kaip gi kitaip!

Malūnsparnis jau kaleno virš daktaro Rokso namelio. Mes išnešėme snūduriuojantį vaikiną į gatvę. Pamačiusi mus, Mona nusileido, nukapodama daktaro Rokso alyvų krūmų viršūnes.

Sužeistąjį paguldėme užpakalinėje sėdynėje. Aš atsėdau šalia Monos, ir malūnsparnis šoktelėjo į viršų. Daktaras Roksas pamojavo ranka ir sugrįžo į vidų. Taip ir palikome jį stovintį ant slenksčio ir mojuojantį ranka.

Laikas skubėjo šuoliais, kaip ir visada, kada norėtum jį sulaikyti. Aš žiūrėjau rentgeno nuotraukas, žymėjau ypatingesnes vietas ir bandžiau susidaryti veikimo planą.

BUS DAUGIAU.

* KULTŪRINIS PUSLAPIS *

ANTANAS MIŠKINIS ŠIANDIENA

Ūkana

I sukauptą rudenio rimtį
Nuėjome pasižiūrėt —
Vien lapai skambdami krinta,
Nurudusi paežerė.

Kalbėjome — eilės, legendos,
Ir manem savy jas turi.
Dar saulė, rūke paskendus,
Blyksėjo dangaus vidury.

Bet štai apsitraukė kaip alavas
Dangus. Vėl ruduo dabar.
Pečius mums, rankas ir galvas
Apkrito perdėm šlapdraba.

Ir nieko. Jei geras ūpas,
Joks vėjas minčių neišpūs.

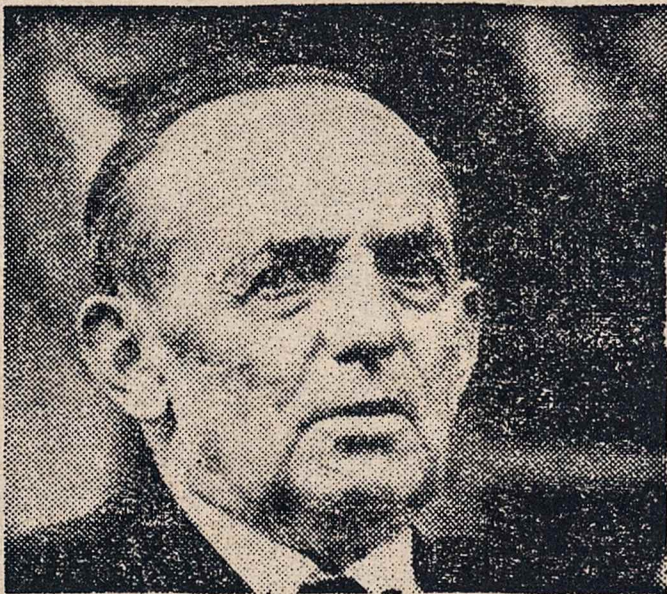
Šermukšniuose juodvarniai tupi,
Kranksėjimas jų pašaipus.

Abejingumas

Varnos, žinote, irgti paukščiai:
Saulės link skrenda lig vidudienio,
Bet sugrįžta popiet ir nepliauškia,
Kad jos žemę pajudina.

Mes ne varnos, o kartais rėkiam —
Už jaunystę, draugai! Tik ryžkimės!
Meno, menui, meną — į priekį!
Betgi menas — kančia, ne iškilmės.

Pasvajojam marias uždegti —
Už skobnių gerdami, giriam liaudį.
Patriukšmaujam, pravirkstam naktį,
Rytą vėlėk pečius suskliautę —

Poetas jaunuomenės megiamas lyrikas savo kūrybą pradėjo 1925 metais. Gyvendamas Kaune uoliai dalyvavo literatūriniame veikime ir priklausė žurnalo "pjūvis" grupei. Jo žinomi kūrinių rinkiniai - Balta paukštė, Varnos prie plento, Keturi miestai. Be to jis vėlesniais laikeis išleido ir daugiau knygų. Grįžęs iš Sibiro tremties, gyveno Vilniuje.

Nei linksmi, nei per daug nusiminę,
Pasiteisinam „sąlygom“.
Mes lyg paukščiai — lėti naminiai...
Sakom — leksim, o nelekiam.

Kai pūgos dainuoja, sustaigia ir švilpia,
Ir siaučia erdvėj nesutilpę,
Kad žengti per slenkstį klaidu...
Kaip galima mirti tokiu laiku?

Kai puošiasi obels, šermukšniai, balti
puliniai
(Kiekvienas medelis, kaip moka, žvės
būtinai),

Kai žemėje šilta, šviesu ir puiku,
Kaip galima mirti tokiu laiku?

Kai lyna lynoja iš tyko per dieną ilgą,
Žemelę suskirdusių vilgo,
Beržyne klajot užsimiršus jauku...
Kaip galima mirti tokiu laiku?

Kai vėjas lapus ir obuolius purto,
O žemėj tiek turtu!
Ir taip nuo senų laikų.
Kaip galima mirti tokiu laiku?

Žasys

Kaip gyvi atminiuose mano
Garsai tolimų rudenų.
Ballos žasys girksi gąsena,
Kaip klarinetai balsai žasinių.

Jas alvarė keliolika varstų;
Ligi stočiai dar galas žymus.
Jaunikles, kada tos pavargsta,
Už kaklų mela į vežimus.

Gulbės giesmę žaselės gieda,
Tokios baltos krivuoja keliu.
(Vakarop ilgai ant ruغيų
Vėjas draiko dar jų pūkelius.)

O viršuj — ten pasklidę laukinės,
Lekia, tolius didžius nugalės.
Išpūdingas dangų plaukimas!
Kur tik nori, pasuks ir leks.

Jei kuri ir pavarg — tą iš karto
Po sparnais atsidengs naktis —
Ir žemai, ant lauko suarto,
Juoda žemė krauju aptikš...

Vytautas Kasiulis

V. KASIULIS

PORA

V. Kasiulis — NAKTINIS BARAS
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

JIE NEUŽMIRŠTA MONTREALIO

Montrealio lietuviams gerai pažįstama šeima išvyko geresnio gyvenimo trokšdamą tolimas Fidži salas. Bet ši šeima nepamiršta Montrealio ir ponio A. Z. parašė savo pažįstamai nuoširdų ir įdomų laišką. Šio laiško kai kurios ištraukos nebajotinai bus įdomios ir skaitytojams.

... "Buvau išvykusi atostogų, o sugrįžusi gavau gerą žinią, kad mano paveikslai išstatyti vietos parodoje turėjo pasisekimą. Vieną jų pirkto vietos garsaus viešbučio savininkas, kurs tą paveikslą parodą finansavo. Kiti mano paveikslai pasiūsti į kitose salose esamas parodas. Kaip tik minėtos parodos metu buvo atvykęs Kanados High Commissioner. Jis gražiai laišku mane pasveikino ir taip pat pirkto paveikslą. Po kiek laiko į mūsų uostą buvo atplaukęs Kanados didžiulis laivas, jo kapitonas kanadiečiam, kurie čia gyvena, suruošė priėmimą. Buvau pradžuginta, kad laivo kapitonas priėjo prie manęs ir pasveikino. Matyt, kad Commissioner apie mane kapitonui buvo kalbėjęs.

... Čia karšta ir tas laikas kažkaip sutirpsta. Bet aš dirbu, stengiuos kiek galėdama. Mus aplankė ponai V. iš Toronto. Jie važinėjo Pacifico salas lankydami. Bet su jais mums neteko ilgiau pabūti, nes buvo gauta žinia,

kadartinasi audra. Tadjie išskubėjo. O audra tikrai buvo baisi. Atrodė, kad okeanas apsisvertė atvirkščias. Ėmė baimė, kad visa mūsų sala paskęs bangose. Kai būdavo prisimerki, tai rodėsi, jog mūsų sala nestovi savo vietoje, bet apleidus savo vietą kažkur bangųnešama. Vėjas buvo toks galingas-siautė 140 mylių į valandą greičiu. Viskas skendo vandenyje, neišpasakytos srovės nunešė ne tik tiltus, bet išstisus kaimelius, su namais ir žmonėmis kartu. Medžiai buvo išrauti iš šaknų. Prisiminiau tuos karo laikus, kai krisdavo bombos. Vakarinė salos dalis formaliai liko tuščia ir plika.

Dabar daugelis valstybių siunčia savo aukas. Zelandija atsiuntė palapinių, vaistų, maisto ir drabužių. Australija davė \$25,000, Raudonoji Kinija \$38,000, Kanada \$25,000, JA V atsiuntė pusės milijono dolerių vertės miltų ir valgomos aliejaus, tai Fidži gyventojai dabar galės kepti blynus bent pusę metų. Anglija irgi davė \$25,000. Pati Anglijos karalienė su savo vyru Pilypu taip pat kažkokią dovaną paskyrė, bet niekas nesako, ką ir kiek davė. Matyt, dovana nelabai didelė. Nors šios aukos nuostolių nepadengs, bet vis tiek gerai, kad pasaulis neužmiršo nelaimingos salos.

Atostogų metu keliavau po Zelandiją, norėjau per-

važiuoti šią salą skersai ir išilgai. Radau lietuvių. Ten lietuviai kiek paprasčiau išsikūrę. Svečiavausi pas Liutikus. Ponia Liutikienė, grafo Zubuvo duktė, labai vaišinga. Ji puiki šeimininkė ir jos vaišės man labai patiko. Jų išauginti vaikai apleido Zelandiją ir persikėlė į Australiją. Bet ir Australijos lietuviai labai mėgsta kengurų žemę, daugelis jų bando persikelti ar į Europą, ar į Ameriką. Australijoje sutikau daug dantų gydytojų iš Lietuvos. Jie gražiai prisimena kai kuriuos Montrealyje praktikuojančius dantų gydytojus, kaip pavyzdžiui dr. G. ir kitus. Mano svajonė plačiau pažinti Australiją.

... Šiaip man čia patinka gyventi. Turiu draugų ir visi žmonės atrodo geri. Tikne tiek daug išlepinti. Vaikučiai irgi nėra lepinami. Mandagūs, sveikinasi iš tolo. Malonu juos sutikti. Oras irgi šiltas, tyras, nuolat saulė. Smagu žiūrėti, kai kartais lyja, o žmonės vis tiek maudosi jūroje.

... Pas mus vis dar siautėja vėtros ir pila lietus. Nors nuo lapkričio čia prasideda vasara. Dabar bręsta avokados, kvepia ananasai ir bananai. Po tos audros visi vaisiai labai pabrango. Ilgai reikės laukti, kol vėl ataugės krūmai ir medžiai. Gaila man, kad ir mūsų sode krito didžiulė palmė ir citrino medis. O tame medyje vis būdavo citrinų, tokių sultingų ir kvepiančių. Laiks nuo laiko pasukame filmus, kuriuos atsiėžėme iš Montrealio, pagrojam plokšteles, kai ateina nors prisiminti tolimą Montrealį...

●-MONTEVIDEO, Urugvajui. Ateneo įvyko plati knygų paroda. Toje parodoje buvo ir lietuviškas skyrius. Knygas patiekė Lietuvos pasiuntinybė. Buvo ispanų, anglų, prancūzų kalbomis raštai apie Lietuvą. Po tos parodos knygos buvo padovanotos Ateneo bibliotekai.

●-VILNIAUS Dailės instituto studentai, "Tiesos" pranešimu, sukūrė 600 portretų tokių asmenų, kurie dabartinio režimo manum labiausia yra nusielpinę. Tie portretai bus išstatyti parodoje.

LIETUVIAI - VOKIETIJOJE

SUVAŽIAVIMAS - SEMINARAS

įvyko lapkričio 17-19 Romuvoje, Huttenfelde. Dalyvavo Vokietijos LB Tarybos nariai, Valdybos igaliotiniai prie Feder. Vokietijos kraštų vyriausybių, visų apylinkių pirmininkai ir sekretoriai arba jų atstovai ir vargo mokyklų mokytojai.

JAUNIMO SUVAŽIAVIMA

ruošia Vokietijos lietuvių jaunimo sekcija š. m. gruodžio 1-3 Huttenfelde, Vasario 16 gimnazijoje. Pradžia - penktadienį vakare.

Suvažiavime bus apžvelgtas II Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas bei jo rezultatai.

Meninę programą atlikti paprašyti jaunieji talentai: BALTIJOS kvintetas, Lena Valaitytė, Andy bei Asta Šalčiai ir Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė.

● LIETUVIŲ ekskursiją į Tarptautinę knygų mugę Frankfurte. Paroda vyko dviejose labai didelėse patalpose, pilnose knygų stendų-kioskų. Beveik nebuvo valstybės, kurios knygų leidyklos nebūtų iširengusios savo kiosko. Net ir tokios tolimos šalys, kaip Japonija, Kinija, Naujoji Zelandija, Argentina ir kitos turėjo savo stendus. Didelių valstybių leidyklos, kaip V. Vokietijos, Anglijos, Prancūzijos, JAV-bių buvo pasirūpinusios atskirais kioskais.

Sovietų Sąjunga šioje parodoje taip pat buvo išstaciūsi savo knygas, kurios beveik visos buvo rusų kalba. Palyginti labai maža leidinių buvo kitomis "sovietinių tautų" kalbomis, tarp jų ir lietuvių. Į akis krito didelėmis raidėmis išspausdinta didelė "Lietuvos TSR Konstitucija".

HANAU STOVYKLOS ATSIMINIMAI

pabėgėlių stovyklose prieš didžiąją emigraciją gyvenę per 3 tūkstančiai lietuvių. Apie šimtą suklupo tremties kelyje ir rado amžiną poilsį Hanau kapinėse. Todėl teisingai kun. Br. Liubinas savo

paskaitoje teigė, jog mirusiųjų tautiečių telkinys šiame mieste yra didesnis už gyvųjų.

Kas vakarą Hanau susilaukia svečių. Čia gyvenę ir vėliau į užjūrius išvykę mūsų tautiečiai, lankydamiesi Vokietijoje, neatspiria pagundai žvilgtelti, kaip dabar atrodo tos karėvinės, kuriose praleista daug dienų besimaitinant iš UNRRA ir IRO ir aplankyti artimųjų kapus. Tačiau juos surasti nėra lengva. Per ilgą laiką menki mediniai kryželiai supuvo, o kapus užvaldė piktžolės.

JONAS NORKAITIS

š. m. lapkričio 25 Bad Mergentheime sulaukė 80-ąjį gimtadienį. Yra gimęs Pervazninkų k., Kidulių valsč., Šakių apskr. Marijampolės gimnaziją baigė 1912. Matematiką ir fiziką studijavo Pertrapily. Į Lietuvą grįžo 1919. Dirbo finansų ministerijoje, eidamas svarbias pareigas: igaliotinio Klaipėdos kraštui ir Klaipėdos muitinės viršininko bei prekybos departamento direktoriaus. Nuo 1936 iki bolševikų okupacijos buvo užsienio reikalų ministerijos ekonominio departamento direktorium. Keliais atvejais vadovavo Lietuvos delegacijoms ūkinėse derybose su svetimomis valstybėmis.

JUOZAS KAIRYS

š. m. spalio 20 Munchene peržengė 70 metų amžiaus slenkstį. Sukaktyvininkas yra diplomuotas teisininkas. Teisės mokslus išėjo Vytauto Didžiojo universitete Kaune.

LIETUVIŲ KALBA FRANKFURTO UNIVERSITETE

nuo rudens semestro pradėjo dėstyti Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius, M. A. Kad nesusitrukdytų darbas gimnazijoje, universitete jis visus dėstomus kursus atliks per savo laisvą dieną-trečiądienį. Jo studentai yra šių specialybių: indoeuropiečių kalbų, Rytų Europos istorijos ir slavų kalbų.

A. ZUBIENE

LAPKRITIS

NL KONKURSAS JAUNIMUI

1. Užtrauksim naują giesmę broliai,
Kurį jaunimas tesupras.

2. Op, op kas ten, Nemunėli,
Ar tu mane šauki?

3. Neveski vaikine, neveski pačios,
Neteksi vaikine, liuosybės saldžios.

4. Musės ir vabalai, uodai su kaimene blusų, mus jau vargint vėl pulkais visur susirinko ir ponus taip, kaip būrus, įgelt išsižiojo.

ČIA IŠTRAUKOS IŠ PLAČIAI ŽINOMŲ POETŲ KŪRYBOS. JAUNI SKAITYTOJAI KVIEČIAM ATSPĖTI KOKIE AUTORAI ŠIUOS POSMUS PARAŠĖ. KAS NURODYS AUTORIUS PAGAL ŽEMIAU DUOTAS SĄLYGAS GAUS DOVANŲ.

5. Mano sieloj šiandien šventė.

6. Jei po tėviškės dangum dabar miegotum,
Oštų tau lopšinę kalnų ažuolai.

7. Išsirikiavo senatvė už rašomo stalo ir taškosi rašalo jūromis.

8. Rudens Lietuvoje obuoliai raudonuoja
Ir soduose krykštuoja rudens žąsų.

9. Kriaušė krenta nuo medžio
Ir užmuša giedantį žiogą.

10. Ožkos karklus plėšia,
Vilkas paršą neša
Dominikas nabagėlis
Sau čupriną peša.

KONKURSO SĄLYGOS:

Kas atspės visus autorius, gaus I prizą — gerų knygų rinkinį. II prizą knygomis gaus, kas atspės bent 6 autorius — ir III prizą gaus, atspėję bent 3 autorius. Dalyvaukime visi.

Atsakymus siųsti iki 1973 m. sausio 15 dienai.

APIE ALERGINIUS SUSIRGIMUS

Alerginių susirgimų pasaulyje gausėja, todėl juos tyrinėja tiek medicinos mokslodarbuotojai, tiek ir gydytojai praktikai. Visame pasaulyje steigiamos

specializuotos alergologinės mokslinio tyrimo ir gydymo įstaigos. Įvairūs alergologijos klausimai tyrinėjami Lietuvoje: prof. Vl. Lašo va-

dovaujamoje Kauno Medicinos instituto fiziologijos katedroje, Medicinos Mokslų akademijos Lietuvos Eksperimentinės medicinos institute (med. mokslų kandidatas T. Kairiūkštis). Praktinės alergologijos klausimus sprendžia Kauno Medicinos institute prof. J. Kupčinskas su savo bendradarbiais. Prof. Kupčinskas 1963 m. išleido knygą apie autoalerginius susirgimus. Tai susirgimai, kurių metu kokio nors išorės veiksnio pakenkti organizmo baltymai įgauna svetimo tam organizmui baltymo savybes. Prieš šį "susvetimėjusį" baltymą - autoantigeną - organizmas kovoja.

Tiksliai nustatčius alerginį susirgimą sukeliantį alergeną, galima sėkmingai gydyti susirgimą. Pirmiausia stengiamasi "kalitininką" pašalinti iš sergančiojo aplinkos. Jeigu tai nėra įmanoma (pavyzdžiui, kai alergiją sukelia žiedadulkės, namų dulkės

ir panašiai), taikomos organizmą desensibilizuojančios priemonės - į organizmą įvedami vis didėjantieji alergenokiekiai, ir organizmas taip persitvarko, jos nebereaguoja į buityje pasitaikančias alergenų koncentracijas, atseit, sumažėja organizmo jautrumas konkrečiam alergenui. Taikoma ir vadinamoji nespecifinė desensibilizacija, kai mėginama pakeisti bendra organizmo reaktyvumą. Be to, alerginiams susirgimams gydyti naudojami vaistai, neutralizuojantieji fiziologiškai veiklias substancijas, atsirandančias alerginės reakcijos metu.

Taigi, kovoti su alerginiais susirgimais įmanoma, Alergologinė pagalba vis labiau plečiama, ji kasdien gerėja ir tobulėja. Gyd. E. Razgauskas

OKEANINĖ PLUTA - KONTINENTUOSE.

Grėžiant vandenynų dugną, grąžtas pralenda pro nesutankėjusį nuosėdų sluoksnį ir atsimuša į kietas silicio arba vulkanines uolienas. Ištyręs šias uolienas, taip pat iškeltąsias iš vandenyno vidurio einančių kalnagūbrių riftinių slėnių šlaitų bei gėlavandenių idubų pakraščius, A. Peivė su savo bendraautoriais paskelbė hipotezę apie povandeninės žemės plutos sandarą. Jų teigimu, esama 5 sluoksnių (iš viršaus į apačią: 1 giliavandenės molingos, karbonatingos ir molingossilicingos nuosėdos,

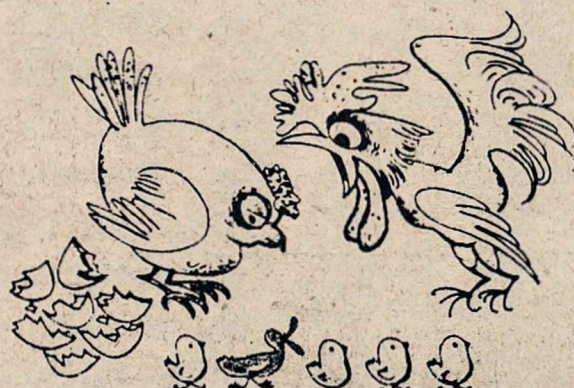
Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ
1410 Guy St., 1 a. 11 - 12 k.
Tel: 932-6662; namų 737-9681

persisluoksniavusios su silicio tarpusluoksniais ir pluoštais; 2 toleitiniai bazaltai (balzatų atmaina su mažesniu silicio dioksido kiekiu; 3 žaliaakmenės uolienos, atsidasusios iš pakitusių toleitinio bazaltų ir jų tufų, taip pat dolelitų (stambiagrūdžių bazaltų; 4 bazinės giluminės uolienos (gabroidai ir amfibolitai (atsiradę iš labai pakitusių gabroidų; 5 ultrabazinės uolienos. Pastarosios ir yra viršutinioji mantija, o 4 sluoksnis (iš dalies ir 3 atitinka vadinamąjį "bazaltinį sluoksnį". Ypač įdomu, kad minėtajai okeaninio tipo plutos piūvį galima sugretinti su vadinamosios ofiolitinės serijos kontinentų piūviu, ko anksčiau nebuvo galima padaryti. Be to, buvo plačiai paplitusi nuomonė, kad visos žemynų nuogulos - tai šelfo arba žemumų nuosėdos. Dabar nustatyta, kad okeaninio tipo plutos esama Urale.

● "BALTIJO VALSTYBĖS Antrajame Pasauliniame Kaire" - šia tema ypatingą konferenciją ruošia Association for the Advancement of Baltic Studies, baltiečių akademikų draugija ir Hoover'io Institucija bei Kalifornijos Valstybinis Universitetas (California State University). Konferencija įvyks San Jose, Kalifornijoje, 1973 m. balandžio 13-15. Numatomos šios pagrindinės sritys: 1. Prieškariiniai režimai ir jų politika; 2. Baltijos valstybės sovietų okupacijoje (1940-1941); 3. Baltijos valstybės vokiečių okupacijoje (1941-1945); 4. Baltijos valstybės karo meto ir pokarinėje diplomatijoje

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

NEIŠTIKIMYBĖ IRODYTA

Skyrybos

ADVOKATAS J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING
270 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL
TEL: 255-3536

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas
1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

KANADOS

VYRIAUSYBĖS

SUDARYMO SUNKUMAI

Nesenai įvykusieji Kanadoje visuotini rinkimai apsunkino vyriausybės sudarymą. Nei liberalai, nei konservatoriai parlamente neturi daugumos ir negali sudaryti pastovią vyriausybę. Naujosios demokratinės partijos vadas Lewis, nors turi naujame parlamente tik 30 vietų, bet jaučiasi labai savarankiai. Savo rinkiminėse kalbose jis skelbė socialistines idėjas ir žadėjo radikalaus pobūdžio reformas. Jau dabar Lewis reikalauja, kad būtų sumažinti taksai eiliniams mokesčiams. O taip pat jis reikalauja imtis priemonių, kad pusė milijono dabartinių bedarbių būtų aprūpinti darbu. Lewis daugiau linkęs palaikyti liberalų vadą Trudeau, bet, jeigu konservatorių vadas Stanfieldas jam padarys tinkamas nuolaidas, tai jis ir jį pasirengęs palaikyti.

NAUJOS

DEMOKRATINĖS

PARTIJOS SĄLYGOS

Demokratinės partijos vadas Lewis pagaliau konkrečiai paskelbė savo reikalavimus papunkčiai. Tik šiomis sąlygomis jis sutinkąs remti liberalų ar

konservatorių partijos naujai sudaromą vyriausybę: 1/ Jeigu bus pradėta akcija, tikslu sumažinti bedarbių skaičių ypatingai žiemos metu. 2/ Unemployment Insurance Commission tiksli kontrolė. 3/ Neatidėtinu plano sudarymas daugiau darboviečių sukurti. 4/ Atskiriems mokesčių mokėtojams sumažinti mokesčius, ypatingai tiems, kurie nedaug uždirba. O pramonės ir prekybos imonėms taikyti įstatymu numatomas normas, be jokių nuolaidų. 5/ Sustabdyti kainų kėlimą reikalingiausiomis prekėmis, ypatingai maisto produktams. 6/ Padidinti pensijas pagyvenusiems žmonėms. 7/ Įvykdyti reformas, tikslu sumažinti rinkimų išlaidas.

Pagaliau Lewis kreipėsi į Kanados visuomenę, prašydamas remti demokratinę partiją artimuose rinkimuose, kurie, jo manymu, turi netrukus įvykti.

• KANADOS komisaras Bengalijoje Gordon Riddell pareiškė, jog Ottawa palaikys Bengalijos kandidatūrą į Jungtinių Tautų narius.

• ŠIAURĖS KANADOJE

Sachs Harbor it Tuktoyahktuh nepaprastai išsiplėtė pasiutusių gyvulių epidemija. Patirta, kad šia

ligą platiną daugiausia lapės. Jau 50 žmonių buvo užkrėsti pasiutimo liga.

• PAGAL sudarytus susitarimus padidėjo darboviečių skaičius, o taip pat padidėjo dirbančiųjų atlyginimai 8,6%, o praeitame metų ketvirtyje toks padidėjimas siekė tik 7,3%.

• KANADOJE dabar vieši Kinijos 7 asmenų mokslo komisija, jos vadovas yra Mokslo Instituto direktorius. Kinijos delegatai aplankys Ottawą, Montrealį, Toronto ir kitus miestus. Jie turės visą eilę susitikimų su Kanados mokslininkais.

• TORONT - ROMA oro keleivinė linija jau pradėjo veikti. Praeitą savaitę "Alitalia" lėktuvus atgabeno į Toronto 163 keleivius. Iki šio laiko italų lėktuvai nusielsdavo tik Montrealyje. • TORONTO mieste gyvena Albert Delutis, kurs pasižymejo ypatinga paukščių meile. Jau keturias dešimtis metų jis maitina karvelius, kurių šimtai laukia kasdien savo geradario. Paukščiai puikiai jį pažįsta ir kai tik jis pasirodo su savo krepšiu, nuo visų aplinkinių stogų iš visos apylinkės suskrenda prie jo karveliai, nutupia jam ant galvos, lesa iš jo rankų ir leidžia juos paglostyti. Šio nepaprasto vaizdo pažiūrėti ateina nemaža praeivių.

DIDINGI ŠIAURĖS KANADOS KALNAI.

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

(vairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame (vairius patarimus, (kainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

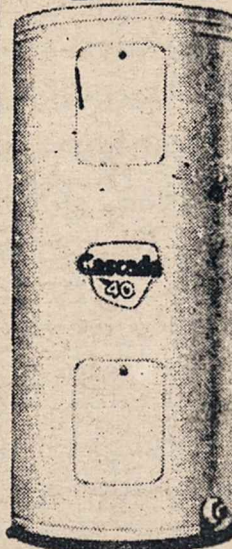
7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtys. Sav. G. Desrochers

Jetté & Frères

Hydro - Quebec
atstovas,

40
Tik
apmokate
mėnesinę
elektros
sąskaitą.

***
Visi kiti vandentiekio ir šildymo
taisymai ir nauji įrengimai. Taip
pat gazinių priemonių pardavimas
ir įrengimas. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

1.75
par mois
per month

40

kuris išnuomoja
ir įrengia karšto
vandens šildymą.

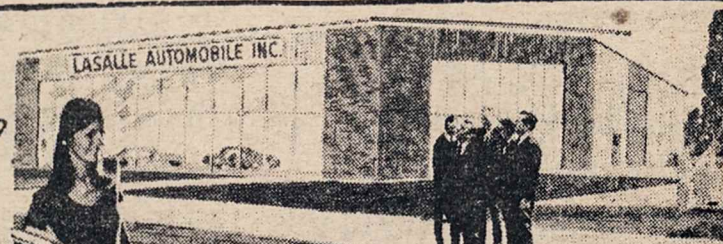
2.25
par mois
per month

60

LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

P A R D A V I M A S

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanižuotomis priemonėmis įvairius ratų ir
kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir
dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 365-3364

LAURENT DAIGNEAULT
Président

Kanados Lietuviai 1938^{m.}

Jonas Yla, atsikėlus "Nepriklausoma Lietuva" iš Toronto į Montrealį, įredagavo maždaug 1941 – 45 metų laikotarpį. Ilgesnį laiką nebuves jis aplankė Lietuvą ir Kaune viešėdamas davė pasikalbėjimą dienraščiui "XX Amžiaus" bendradarbiui. Jo pasisakymai nušviečia Kanados lietuvių anų laikų gyvenimą ir jų veiklą. Dabar turim progą palyginti savo dabartį su Jono Ylos nupieštu vaizdu. Kaip matom, skirtumas yra žymus.

PASIKALBĖJIMAS SU KANADOS LIETUVIU

- Parvažiavote į tėvynę, - pasiteiravau šiomis dienomis parvažiavusį iš Kanados Montrealio Jaunųjų Lietuviu Meno ir Apšvietos Draugijos "Talkos" vicepirmininką Joną Ylą.

- Taip, jau 8 metai nebuvau jos matęs, tad pasilgau.

- Ką galėtumėte pasakyti apie Kanados lietuvių gyvenimą?

- Nežinau, kas jums įdomu,

- nusišypsojo.

Pradėjau klausinėti:

- Ar seniai lietuviai įsikūrė Kanadoje?

- Pirmieji lietuviai čia atvyko jau prieš 1900 m. Nuo 1900 m. iki didžiojo karo jų čia suvažiavo gana daug. Tačiau bene daugiausia jų atvyko tarp 1925 ir 1931 metų. 1931 metais Kanadoje laimėjus valdžia liberalams, imigracija buvo uždaryta ir nuo to laiko į Kanadą lietuvių beveik nebeatvyksta.

- Kiek šiuo momentu Kanadoje yra mūsų tautiečių?

- Vien Montrealyje mūsų lietuvių yra apie 6000. Visoje Kanadoje bus per 15,000. Be to, Kanadoje yra nemaža Lietuvos žydų, kurie su lietuviais gerai sugyvena, ateina net į jų klubus.

Nors imigracija suvaržyta, tačiau lietuvių skaičius Kanadoje auga. Mat, daugumas lietuvių yra sukurę šeimas, kurios, palyginti, gana gausios. Yra pav., šeimų, kurios turi net 10 vaikų.

- Kur daugiausia koncentruojasi lietuviai ir kuo jie verčiasi?

- Daugiausia lietuvių yra miestuose: Montrealyje, Toronte, Vinipege, Edmontone, Reginoje, Sudburyje. Čia jie verčiasi "bizniu" - turi savo krautuves, dirbtuves, arba dirba fabrikuose. Šių pastarųjų yra daugiausia. Netruksta lietuvių ir mažuose pro-

vincijos miesteliuose, ypač ten, kur yra miškų darbai arba geležinkelių taisymo bei tiesimo punktai. Tačiau Kanadoje gal būtų daugiau, negukituose išeivių kraštuose, lietuviai gyvena farmuse (ūkiuose). Vieni šių turi nuosavus ūkius, kiti dirba pas vietinius ūkininkus. Ūkininkų lietuvių tarpe yra ir gana stambių, turinčių net po keletą šimtų ekerių (matas mažesnis, negu ha).

- O koks Kanados lietuvių prisirišimas prie savo tėvynės?

- Aišku, didelis. Tiesa, jaunoji ten gimusiųjų lietuvių karta yra pasidavusi vietinės kultūros įtakai. Kaikurie iš jų kad ir mokėdami lietuviškai kalbėdami, gėdisi. Tačiau tokių yra ne taip jau daug. Bendrai, lietuviai yra prisirišę prie savo tėvynės, didžiuojasi ja ir sava lietuviškąja kultūra. Jai parbrėžti ir ugdyti ruošiami lietuviški koncertai, vakarai, minimos tautinės šventės, skaitoma ir palai-koma sava spauda.

TAUTINIAME KANADOS lietuvių gyvenime ypatin-gai buvo reikšmingi 1936 metai.

Pertuos metus buvo su-ruošta apie 30 lietuviškų vakarų, suorganizuotas lietuviškas choras, pir-mąjį kartą buvo minimos spalio mėnesio 9-oji (Vil-niaus užgrobo ir vasa-rio mėn. 16-oji dienos. Ši pastaroji buvo atšvęsta su ypatingu entuziazmu, da-lyvavo tūkstantinės Mon-trealio lietuvių minios. Be to, pirmąjį kartą buvo ro-doma lietuviškoji filma "Kalbančioji Lietuva", da-ryta brolių Matuzų, visus sužavėjusi ir net sujaudi-nsi. "Talkos" draugijos pastangomis buvo nusam-dytas geriausias Montre-a-lio simfoninis orkestras, kuris lietuviams davė kla-sinės ir lietuviškosios muzikos koncertą. Šitą koncertą plačiai paminėjo ir vietinė spauda, tuo būdu

pagarsindama lietuvių vardą.

- Kaip yra su Kanados lietuvių organizacijomis: ar daug jų yra ir kokių krypčių?

- Organizacinis lietuvių gyvenimas prasidėjo jau prieš did. karą. Seniausia, geriausiai ekonomiškai stovinti ir didžiausią kul-tūrinį vaidmenį vaidinusi ir tebevaidinanti lietuvių tarpe organizacija yra MONTREALIO LIETU-VIŲ VYTAUTO D. KLU-BAS,

įsteigtas 1907 m. Jis savu laiku būrė visus lietuvius bendram ekonomian, tautiniam ir kultūriniam darban. Vėliau, Montrealyje (1915 m.) ir Toronte įsi-steigus lietuvių parapi-joms, atsirado parapijinės lietuvių organizacijos. Iš jų paminėtinos kultūrinė Šv. Teresės vardo Jaunimo Organizacija (Montrealyje) subūrusi pas save daugumą Montrealio lietuvių jaunimo ir pašalpinės (savišalpos), šv. Onos ir šv. Elžbietos (Montrealio katalikų moterų), šv. Kazimiero ir šv. Jono (Mon-trealio katalikų vyrų), ir šv. Jono (Toronto katalikų vyrų) organizacijos. Ko-munistai, kurie Kanados lietuvių tarpe po didž. ka-ro ypač yra išsigalėję, taip pat turi savo organizacijų. Iš kultūrinių-politinių ko-munistų or - jų žinomos dvi: Literatūros Draugija (stalinistų) ir Lietuvių Darbininkų Draugija (tro-ckistų). Be to, savo įtakon komunistai yra paėmę anksčiau buvusią nepri-klausomą Kanados Lietu-vių Sūnų ir Dukterų pa-šalpinę organizaciją.

1936 metais buvo įsteigta naują organizaciją, būtent, Jaunųjų Lietuviu Apšvie-tos ir Meno Draugija "Tal-ka", kurios tikslas ugdyti, ypač lietuvių jaunime, tau-tinį susipratimą, kovoti su nutautėjimu, ugdyti tautinę kultūrą. Ši, nors dar gana jauna draugija, spėjo rim-tai užsirekomenduoti lie-tuvių tarpe. Joje yra susi-telkusios ir inteligentinės lietuvių pajėgos. Pastebė-tina, ypač tai, kad ši orga-nizacija griežtai vengia į savo tarpą įsileisti komu-nistų. Šiais metais organi-zuojasi Montrealyje ir

LIETUVIŲ GRUPĖS KELIONĖ Į AUSTRALIJĄ I 40-JI TARPTAUTINĮ EUCHARISTINĮ KONGRESĄ

įvyksianti 1973 m. vasario 18-25 dienomis Melbourne.

Programoje: Los Angeles, Hawaii, Australija, Naujoji Ze-landija.

Ekskursija išvyksta 1973 m. vasario 12 d., grįžta kovo 4 d. (21 diena). Į kainą asmeniui įeina: lėktuvo bilietas, I-mos klasės viešbučiai (po du kambaryje) ir pusryčiai Aucklande, Sydneyje ir Honolu-lu, transportai, ekskursijos po miestus, priedai už patarnavimus. Mel-bourne ekskursantai bus apgyvendinti pas vietos lietuvių.

* KAINOS ASMENIUI: nuo Chicagos — \$1102.50, nuo New Yorko — \$1160.00, nuo Montrealio — \$1184.00, nuo Los Angeles — \$943.00. Papildomas mokestis \$94.00 asmeniui, norinčiam turėti atskirą kam-barį.

Ekskursijos dalyviai galės Australijoje svečiuotis pas savo gimi-nes 13 dienų, Californijoje iki 7 dienų svečiuotis prieš išvykstant į kelionę arba iš Australijos sugrįžus.

Ekskursijai vadovauja ir ją prižiūri Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos vykd. pirmininkas Kazys Kleiva.

* Total tour prices subject to airline agreement and government approval.

Walter Rask-Rasčiauskas

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

TELEFONAS — (312) 238-9787

Visais kelionės reikalais prašome nedelsiant kreiptis ir registruo-tis aukščiau nurodytu adresu — NE VĖLIAU Š. M. GRUODŽIO 20 DIENOS.

Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius.

- Ką galima žinoti apie Kanados lietuvių spaudą?

- Seniau Toronte buvo leidžiamas nepartinis "Ka-nados lietuvis" (dvisavaiti-nis). Montrealyje taip pat buvo leidžiami net keli (trys) lietuvių laikraščiai, tačiau nei vienas jų ne-įstengė ilgiau išsilaikyti. Svarbiausia šito lietuviš-kos spaudos nepasisekimo priežastis, be abejo, bus ta, kad čia plačiai skaito-ma Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviškoji spauda. Kalta gal būtų yra ir sunkesnė materialinė Kanados lietuvių būklė, inteligentinių pajėgų trū-kumas, nepakankamas or-ganizuotumas. Tai rodo ir šis faktas, kad lietuviai komunistai, kurie yra ge-rai organizuoti ir kurių finansiniai ištekliai dėl suprantamų priežasčių yra pakankamai gausūs, vis dėlto įstengia leisti "Liaudies balsą" (savaiti-nį, 6 psl.). Pastaruoju lai-ku plačiai Kanados lie-tuvių visuomenei ruošiasi leisti mėnesinį žurnalą "Talkos" draugija. Kol kas artimiausiu laiku ji nori išleisti informacinio po-būdžio knygą "Montrealio lietuviai".

- Koks yra religinis Ka-nados lietuvių gyvenimas?

- Jį apibūdinti nėra len-gva. Kanadoje tėra tik trys lietuvių parapijos: Mon-trealyje (šv. Kazimiero), Toronte ir Windsore. Su-

prantama, tokiam gausiam, palyginti, lietuvių skaičiui jų negali būti per daug, bent kunigų, kurių yra tik trys. Nežinot, to, religi-nis, ypač Montrealio lie-tuvių gyvenimas, anksčiau buvo gana gražiai ugdomas. Gražiai veikė ir katalikų, ypač jaunimo, organizaci-jos. Daug sugestijų lietu-viams darė ir labai gražus Kanados prancūzų religin-gumas. Tačiau pastaruoju laiku, ypač Montrealyje vykstant nesusipratimams tarp klebono ir parapijos, pradeda smukti ir lietuvių religingumas.

- Koks lietuvių vaidmuo politiniame Kanados gy-venime?

- Daugumas lietuvių yra Kanados piliečiai. Kaip to-kie, jie dalyvauja visuose parlamentų (viso krašto ir provincijų) ir miestų val-dybų rinkimuose ir atlieka kitas pilietines pareigas. Visas šias pareigas jie at-lieka neorganizuotai. Jokių savų kandidatų į jokių rinkimus lietuviai nėra statę. Mat, tas dalykas pa-reikalautų didelių finansi-nių išteklių, kurių lietuviai dar neturi. Pav., į valsty-bės parlamnetą statant kandidatą reikia užstatyti apie 2500 dolerių kauciją. Nesurinkus pusę reikau-jamų balsų, kaucija žūva. Be to, statant savo kandi-datą, reiktų daug pinigų išleisti agitacijoms. Visa tai kaip tikrai ir neleidžia lietuviams galvoti apie

Nukelta į 13 psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Ryšium su nuolat brangstančia darbo jėga, ypač stambiojoje pramonėje, nuolat auga taip vadinama automatizacija. Tuo, žinoma pramonėje yra pralengvinamas fizinis darbas ir tuo pačiu gerokai sumažinamas dirbančiųjų skaičius.

Stebint dabartiniu laiku profesionalus, ta pati automatizacija reiškiasi ir šioje srityje. Paimkim medicinos sritį. Ji taip susitvarkiusi, kad gauna pajamas ne pagal laiką. Pav. užsisakant pas šeimos daktarą vizitą turi pasakyti ir kokių reikalų. Atsilankius, jau randi beveik paruoštą atsakymą. Atėjus paimti vaistams receptą, neprasyk dar ko nors patikrinti. Tam turi būti paskirtas kitas laikas. Jei reikalas komplikuošanas, tau šeimos daktaras tuojau užsako vizitą pas specialistą. Mat trukdomas laikas turėti didesnį skaičių apžiūrimų asmenu, Sveikatos Draudimo įstaigos raportui. Juk nesvarbu kaip gydomi draudimo įstaigos žinoje asmenys, bet svarbu kiek jų praleidžiama per "produkcijos liniją". Šeimos daktarams yra geriausi nuolatiniai pacientai, kurie

nuolat naudoja pagal receptus gaunamus vaistus. Per 19-15 min. gaunamas tas pats atlyginimas, kaip ir už ½ val. Ne be reikalo dažnai specialistai klausia: "Kokiam reikalui tave atsiuntė?"

Ta pati sistema ir pas dantistus. Atėjus patikrinti dantis, pirmiausia, nori ar nenori, daroma nuotrauka, kas kaštuoja pacientui \$ 15. už 10 min. laiko. Prileiskim nuotraukos parodo 7 kiaušius dantis, atseit 7 vizitai. Po \$15.-už vizitą, kainą \$105. Jei reikalas yra skubus, norint išvažiuoti ilgesniam laikui, dantistas nuramina, pažadėdamas darbą atlikti greičiau. Toliau vizitai irgi 10-15 min. dantų nuvalymui (nesvarbu, nori ar nenori) irgi \$15. Trečias vizitas jau užima apie ½ val. ir 7 vizitų darbas būna atliktas. Taigi trys dantisto vizitai pacientui kaštuoja \$135. Dirbant šiek tiek sąžiningiau ir skaitant po \$15.-vizitą, reikalas būtų sutvarkomas už \$45.

Man atrodytų, kad šiai "automatizacijai" kur nors turėtų būti riba ir kokia nors kontrolė.

V. V.

KANADOS LIETUVIAI...

(Atkelta iš 12 psl.)

aktyvų ir savarankišką dalyvavimą Kanados politiniame gyvenime. Net lenkai, kurių Kanadoje yra žymiai daugiau, neįstengia savo atstovų praveisti įvairiuose rinkimuose.

- Ką apie lietuvius mano kanadiečiai ir kiti Kanados išeiviai?

- Palyginti gana gerai. Pavyzdžiui, kai Sudbury buvo imami į kasyklas darbininkai, tai fabriko direkcija daugiausia iš ateivių pasirinkdavo lietuvius, nes jie yra vertinami kaip geri, ištikimi darbininkai.

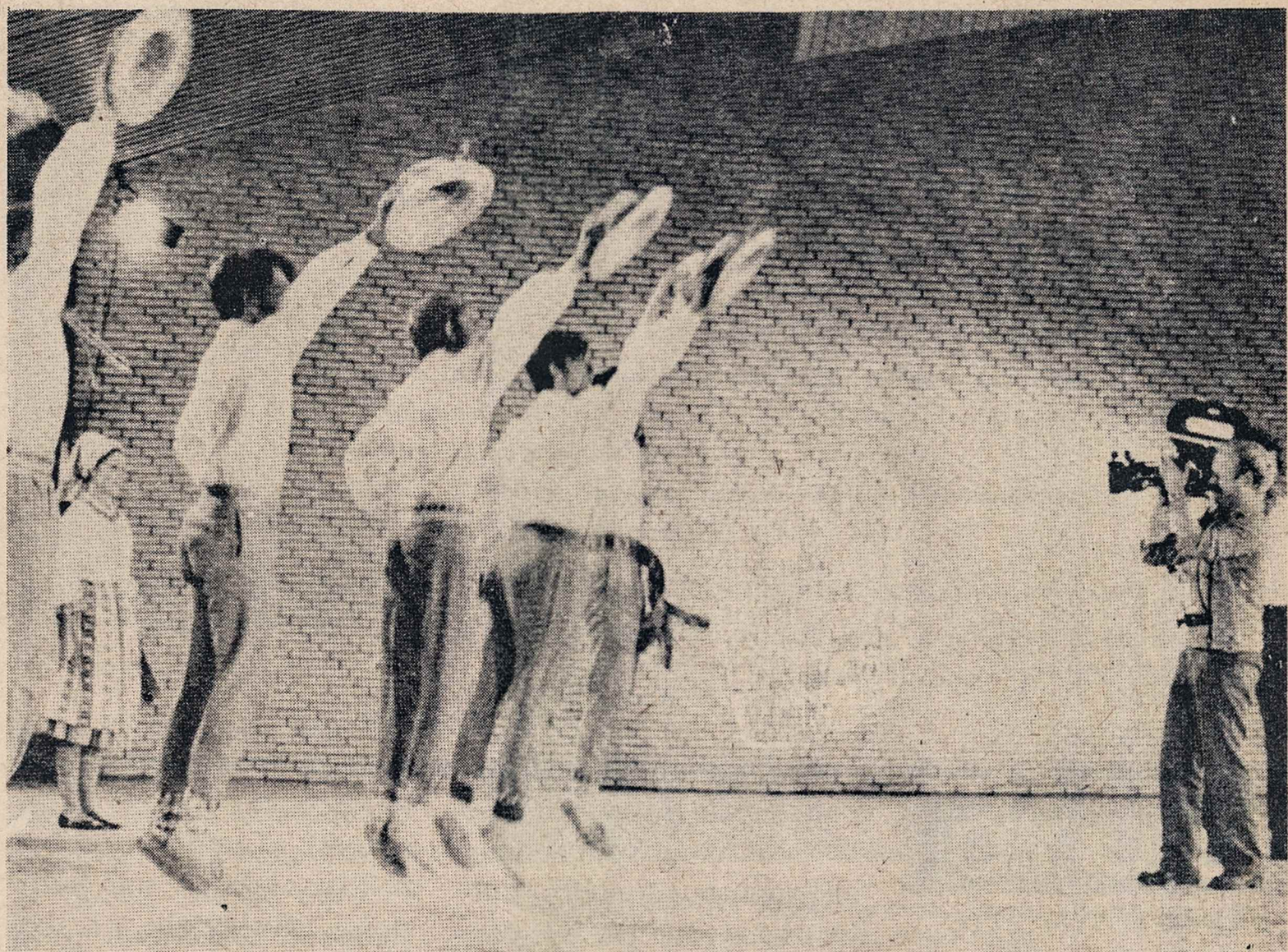
Tik čia atvykus komunistų organizatoriui Žukauskui, kuris slapta ėmė organizuoti lietuvių tarpe komunistų kuopą, nuomonė apie lietuvius Sudbury buvo pakeista, ir ne vienas lietuvis buvo atleistas iš darbo. Lietuviai, kaip darbininkai, gerai vertinami ir kitur. Taip Montrealyje geriausiose dirbtuvėse, kuriose norėtų gauti dar-

bo ir vietiniai gyventojai, dirba gana didelis skaičius lietuvių. Palyginus su kitais išeiviais mūsų šaliai, ypač kultūrinio atžvilgiu, statomi aukščiau už rusus, ukrainus, lenkus.

Kanados rusai ir ukrainai, ypač šie pastarieji, kurie gerai žino mūsų tautos istoriją, mus vertina ir aukščiau stato už save dėl to, kad mes, būdami mažiau gausūs, praeityje sukūrėme savo valstybę ir dabartyje ją atstatėme, kai jie, daug gausesni, to nėra padarę.

- Leiskite, pagaliau, paklausti, kaip manote praleisti atostogas Lietuvoje?

- Pirmiausia aplankysiu gimines, paskui noriu susipažinti su gražesnėmis ir įdomesnėmis Lietuvos vietomis, aplankyti draugų gimines, pagaliau įvykdyti Vytauto D. Klubo ir "Talkos" Draugijos man pavestą misiją - užmegsti ryšius su Užsienio Lietuviams Remti Draugija ir kitomis kultūrinėmis Lietuvos organizacijomis.

Vokietijos televizija filmuoja "Grandinėlės" įspūdingą sceną.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Ir vėl metai prabėgo tarsinebuve Kanados Lietuvių Fondas nors ir nežymiai bet paaugo narių skaičiumi, eina prie pagaidaujamų šimto tūkstančių dolerių sumos. Daugelis Kanadoje gyvenančių įstoja nariais į Kanados Lietuvių Fondą. Fondas nemazas sumas išdalino iš nuošimčių, lituanistinėms mokykloms, spaudai ir ruošiamoms lietuvių dienoms kolonijose, pavyzdžiui kad ir Montrealio lietuvių dienos rengėjai, gavo iš lietuvių fondo \$2500. Tai jau šokia tokia pagalba.

Manitobos lietuviai nenores atsilikti nuo šio kilnaus reikalo. Ypatingai kada lietuvių diena ruošiamą 1974 metais pas mus Winnipege. Tuomet ir mums bus reikalinga pagalba. Reikia suprasti šį taip svarbų reikalą ir visiems įstoti nariais į Kanados Lietuvių Fondą. Gaunamas pakvitavimas leidžia nurašyti sumas nuo pajamų mokesčio.

Pinigus arba čekius siųskite šiuo adresu:

P. Liaukevičius,
135-17-st N, W.
Portage LaPrairie,
Man.

Arba centrui.
P. Bastys,
140 Glendale Ave.
Toronto 3, Ont.

GENEROLO RAŠTIKIO
"IVYKIAI IR ŽMONĖS"

Šią savaitę iš spaudos

išėjo nauja Lietuvos kariuomenės generolo Stasio Raštikio knyga, IVYKIAI IR ŽMONĖS. Tai trečias buvusio kariuomenės vado atsiminimų tomas, plačios apimties, 616 puslapių.

IVYKIUS IR ŽMONĖS išleido Akademijos Skautijos Leidykla, nuo 1970 metų veikiantis Lietuvių Skautų Sąjungos organizacinis vietas knygoms leisti.

1956 ir 1957 metais išleisti gen. Raštikio atsiminimų du tomai mūsų visuomenėje sukėlė didelį susidomėjimą, buvo daugiausia skaitomomis knygomis. Praėjus 13-14 metų, atsiradus naujai laiko perspektyvai ir iškilus naujiems klausimams, autorius parašė trečiąjį savo atsiminimų tomą, IVYKIUS IR ŽMONĖS. Čia, nekarto jant kas ankščiau parašyta, patiekiamą pirmųjų dviejų tomų papildymas, dažnai liečiant naujus, iki šiol nemintus klausimus. Naujoje knygoje gen. Raštikis daug rašo ir apie savo buvusius bendradarbius.

Generolas Raštikis, pernai sulaukęs 75 metų amžiaus, paskutiniu metu mokytojavo JAV Armijos svetimų kalbų mokykloje. Šiuo metu išėjęs į pensiją, gyvena Kalifornijoje.

LIETUVOJ 143 RAŠYTOJAI

Kalbėdamas Lietuvos rašytojų sąjungos partinės organizacijos susirinkime, sąjungos pirm. A. Bieliauskas sakė, kad rašytojų sąjungą šiuo metu turi 143 narius. Per pastaruosius dvejus metus priimti 25 nauji nariai.

56 rašytojų sąjungos nariai yra komunistai.

Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos jaunųjų rašytojų sekcijos turi iš viso apie 100 narių.

Iš per dvejus metus išleistų 102 knygų 51 yra jaunųjų autorių.

Partinio biuro sekretorium išrinktas "Pergalės" žurnalo vyr. redaktorius poetas Algimantas Baltakis.

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBDMAS, JAU, EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIU PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$ 7.00

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Pranešimas

"TALKOS" Valdyba savo posėdyje š.m. lapkričio mėn. 10 d. nutarė, atsižvelgiant į šių metų pajamas, pakelti šerinkams ir taupytojams palūkanas už 1972 metų antrąjį pusmetį:

1. Už šėrus ir sutaupų sąskaitas 3½% vietoje 3% už pirmą pusmetį.
2. Už depositų (chequing) " 3% " 2½% už pirmą pusmetį ir plus čekių patarnavimas veltui.
3. Už terminuotus indėlius: naujus vieniems metams 7% vietoje 6½%, trims metams virš \$10,000.00 - 7½% vietoje 7%.

Už paskolas palūkanos paliekamos be pasikeitimų. Š. m. spalio mėn. 31 d. Balansas pasiekė \$3,797,000.00. Nuo Naujų Metų mūsų balansas padidėjo \$749,000.00 ir pelnas išvestas \$100,075.00.

"TALKOS" Valdyba

toronto

NAUJIEJI TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

Mūsų išeivija bendrai gyvendama Lietuvių Namų idėją vertina ir gerai supranta. Svetimybė jūroje Lietuvių Namai yra savas lietuviškas kampelis, kur saugome lietuvių sudarome sąlygas jaunajai kartai tautinėje dvasioje bręsti. Čia yra mūsų visos išeivijos bendro tautinio gyvenimo prasmė. Tuobūdu sprendami visus mūsų tautinio gyvenimo klausimus būsimie vienintgi Lietuvių Namų atžvilgiu ir visi prisidėsime prie jų persitvarkymo. Kaip jau visiems yra žinoma, Lietuvių Namai siekdami geriau ir pilniau

patarnauti lietuvių, kartu suteikti palankesnes sąlygas mūsų savitai kultūrai tarpt. Toronto lietuviai savo naujai nupirktas patalpas stengiasi pritaikyti šiandieninio mūsų tautinio gyvenimo bendriems reikalavimams. Tie reikalavimai dideli ir juos patenkinti galėsime visų lietuvių subūrtomis jėgomis. Dabar jau pats laikas kiekvienam lietuviui suprasti ir pajusti savo pareigą ir neatidėliojant prisidėti prie šio svarbaus projekto realizavimo. Lietuvių Namai nėra kurios nors mūsų bendruomenės dalies ar grupės reikalas, bet visų lietuvių reikalas. Dar daugiau, tai yra lietuvių susipratimo, susiklausimo ir sugelbėjimo vieningai sa-

vo bendrus reikalus spręsti. Lietuvių Namai veikia atskirai nuo politinių, ideologinių ar dar kitokių žmonės skiriančių busistatymų. Visi lietuviai esame vienos tautos vaikai, tad ir būkime viena nedaloma šeima ir turėkime gražius, jaukius ir visus mus sujungiančius nuosavus namus, kurie tarnautų netik mums, bet ir ateinančioms lietuvių kartoms. Parodykime kitoms tautoms, kad mokame tvarkytis.

Lietuvių Namai gavę reikiamus leidimus, pirmos fazės remonto darbus jau baigia. Tiems darbams atlikti reikėjo nemažai lėšų. Pinigų telkimą dabar pradėdame. Nepagailėkime šiam svarbiam lietuviškam darbui šimtinės ir VISI BŪKIME LIETUVIŲ NAMŲ REMĖJAIŠ.

Vienok, lėšos reikalingos tuoju, todėl prašome tų, kad gali, paskolinti, perkant Lietuvių Namų paskolas lakštus, kurie garantuoti tuo pačiu turto. Už lakštus mokama 6% metinių palūkanų. Atlikus visus remontus Lietuvių Namų vertė bus apie pusę milijono dolerių.

Šiuobūdu visi pasidarysime Lietuvių Namų savininkais netik moralinių bet ir teisinių požiūriu.

Pasiinformuoti ir L. Namų remėjais pasidaryti galima kiekvieną dieną Lietuvių Namuose nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. "Paramos" banke, darbo valandomis, o taip pat pas visus Valdybos narius ir įgaliotinius. Lietuvių Namų įgaliotiniai bus aplan- kys namuose. Prašome jų neatstumti, bet parodyti lietuvišką susipratimą ir

KALĖDINIAI SIUNČINIAI 1972 m.

Artėjančių Kalėdų švenčių proga siūlome tris specialiai parinktus siuntinius iš tokių dalykų, kurie labiausiai yra reikalingi Lietuvoje ir bus tikrai naudingi Jūsų giminėms.

MIŠRUS KALĖDINIS 1972.

Vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis, itališkas vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis, vilnonė angliška vyriš- kai eilutei medžiaga, vilnonė medžiaga sijonui, 3 jardai specialios storos crimplene medžiagos moteriškai eilutei, puikūs vyriški nailo- no marškiniai arba bliuskutė, 1 dežė šokoladinių saldinių, 20 ang- liškų geriausios rūšies cigarečių - \$125.00.

MOTERIŠKAS KALĖDINIS 1972.

Komplektas moteriškų nailoninių apatinių (arba vilnonių), gėlėta arba su ornamentais vilnonė skarelė, 3 jardai sunkios crimplene me- džiagos moteriškai eilutei, gražus moteriškas megztukas, 3 jardai apsiaustui puikios vilnonės medžiagos, crimplene medžiaga sukne- lei - \$115.00

MAISTO SIUNTINYS 1972.

½ sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 6 sv. geriausiu baltu miltu, 2 sv. ry- žių, ¼ sv. kvepiančių pipirų, ¼ sv. lapelių, ½ sv. geriausio šokola- do, 1 dež. nescafe, 1½ sv. razinkų, 1½ sv. džiovintų maišytų vaisių, 1 sv. šokoladinių saldinių - \$35.00

Taip pat įdedame į šiuos ar kitus Jūsų rūbų užsakymus šiuos da- lykus, kurie yra labai naudingi ir vertingi Lietuvoje: - Dirbtinio mink kailio paltui viršus \$40.00, nailoninio kailio paltui viršus \$25.00, vyriški arba moteriški nertiniai \$15.00, vilnonės skare- lės \$5.00, nailono lietpalčiai \$12.00, nailono marškiniai \$9.00, vilnonės arba nailono kojinės \$2.50.

Priimame užsakymus auto mašinų, motociklų, dviračių, televi- zijos aparatų, šaldytuvų ir t.t.

Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

BALTIC STORES LTD., (Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

Tel. 01 739 8734.

solidarumą. Lietuvių Na- mų Valdybą sudaro: pirm. J. Karpis, nariai- O. Del- kus, P. Kvedaras, K. Ase- vičius, V. Stanaitis, V. Pe- traitis ir J. Saulėnas.

●-RASEINIULOSE buvo pa- staraisiais dešimtmečiais smarkiai apgriautas vie- nuolynas. Dabar jis re- montuojamas ir ten pro- jektuojama perkelti knygų saugyklą.

PASINAUDOKITE PROGA!

JEIGU NORITE UŽDIRBTI Į METUS \$20,000 ir daugiau
— MES JUS KVIESTUME pradėti praktikuoti mūsų aukšto lygio pardavimo (Real Estate team) įstaigoje, nes tuoju reikalinga 3-jų rimtai subrendusių asmenų.

Norėdami geresnio gyvenimo ir užtikrintos ateities ne- laukdami paskambinkite telefonu 731-6449 konfidencialiam pasikalbėjimui.

SPATHODIA LAND CORPORATION
3333 Queen Mary Road
Montreal, Quebec

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5½% už depositus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6¼% už 1 m. term. dep.
6¾% už 2 m. term. dep.
7% už 3 m. term. dep.

IMA

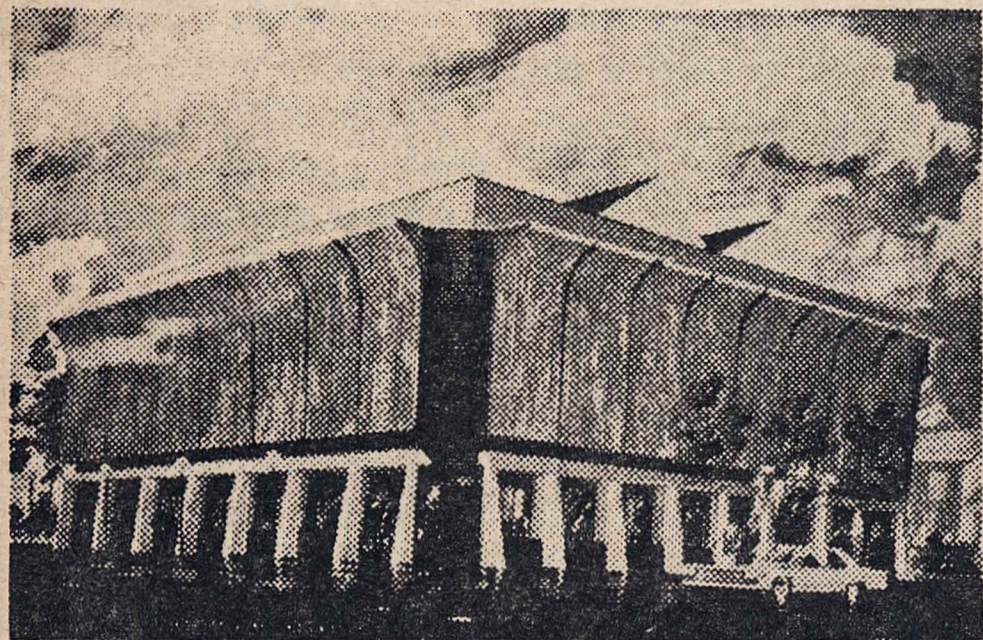
8% už asm. paskolas
8¼% už mortgičius

Kapitalas virš penkių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGI- ČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000. Nemokamas čekių patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario.

NAUJIEJI TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius šešta- dieniais "TALKA" uždaryta.

Mokame už:

depositus	5½%
šėrus ir sutaupus	6½%
už vieno metų terminuotus indėlius	7%
ir virš \$10,000 3 metams	7½%
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,800,000.

Š.m. gruodžio mėn. 2 d. 7 val. vak.
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE
K. L. Katalikių Moterų draugijos Montrealio skyriaus

D V I D E Š I M T M E Č I O KONCERTAS — BALIUS

***

Programoje dalyvaus L. T. M. ČIURLIONIO
ANSAMBLIO KANKLIŲ ORKESTRAS ir
sol. Ir. GRIGELIŪNAITĖ.

***

Šilta vakarienė, baras, loterija, orkestras ir šokiai
— gera nuotaika!

Suaugusiems \$ 4.00, jaunimui \$ 1.50.

Skyriaus Valdyba

ĮVERTINTOS PRANO BALTUONIO SKULPTŪ- ROS

Natick Mall profesional
Art Show dalyvaudamas
Pranas Baltuonis iš Mont-
realio sulaukė gražaus
įvertinimo. Šią parodą lan-
kė ir išstatytais meno kū-
riniais domėjosi ne tik
gausi publika, bet meno
kolekcionieriai, meno da-
lykų parduotuvių vedėjai
bei meno specialistai-kri-
tikai.

Apie Praną Baltuonį The
Sputh Middlesex News kri-
tikas taip atsiliepė: Kilęs
iš Lietuvos Pranas Baltuo-
nis, dabar Kanados gyven-
tojas parodė turtingą savo
skulptūrų iš šaknų rinkinį.
Jo darbai įvairaus didumo
ir savotiškų formų. Jis
savo darbuose mėgsta asi-
metrines vertikalines li-
nijas ir pasiekia tam tikro
monumentalumo. Jis vaiz-
duoja savo kūrinuose
žmones, lygiai ir gyvulius.
Jo medžiaga savotiškų for-
mų šaknys, palmtos iš
ežerų ir upių.

PASIŪLYKITE:

Kas turite atliekamą šaldy-
tuvą (Frigidaire) malonėkite
paskambinti darbo valando-
mis (9-5 val.) tel. 366-6220

montreal

Iš L. K. MINDAUGO
ŠAULIŲ KUOPOS
VEIKLOS

Š.m. lapkričio mėn. 10
d. įvyko svarbus L. K. Min-
daugo Šaulių kuopos val-
dybos posėdis. Dienotvar-
kėje buvo svarstoma kaip
sėkmingiau pravesti ka-

riuomenės šventės minė-
jimą, kuris įvyks lapkri-
čio mėn. 25 d. Minėjime
dalyvaus ir pagrindinę
kalbą pasakys savanoris
— kūrėjas, Vyčio Kryžiaus
kavaličius A. Šukys. Veiks
turtinga loterija, bus šalti
užkandžiai. Lapkričio mėn.
26 d. bus iškilmingos pa-
maldos už žuvusius kovoje
dėl Lietuvos laisvės.

Po to buvo svarstomos
ir nustatomos gairės atei-
nančiam tradiciniam šau-
lių baliui, kuris įvyks
1973 m. sausio mėn. 13 d.
Aušros Vartų parapijos
salėje. Šauliai su dideliu
atsidėjimu rengiasi šiai
savo metinei šventei. V.
Sušinsko vadovaujami
scenos mėgėjai, negailė-
dami savo laisvalaikio,
su atsidėjimu repetuoja
S. Butkaus vieno veiksmo
komedią "Joakimas įkliū-
vo". Pilnas energijos į
darbą įsijungė Ig. Petraus-
kas, pasiimdamas sau visą
bilietų spausdinimo naš-
tą. Na o jų platinimu pasirū-
pins šaulys S. Reutas. Lo-
teriją sutiko globoti šaulių
moterų vadovė J. Jukonie-
nė. Baliaus šeimininke pa-
sižadėjo būti mūsų nepa-
ilstama p. M. Kasperavi-
čienė.

L. K. Mindaugo Šauliai,
vadovaujami pirmininko
S. Barausko, įdedami daug
nuoširdaus darbo ir ener-
gijos sėkmingam baliaus
pravedimui, laukia įverti-
nimo — gausios publikos.

toronto

●-TORONTO lietuviai rū-
pinasi, kad būtų Tony O'Do-
nohue išrinktas Toronto

mayoru. Šis Toronto lie-
tuvių pasiryžimas pagel-
bėti žymiam jų miesto po-
litikos veikėjui užimti tin-
kamą postą yra suprantas,
nes jis visada buvo ir
dabar tebėra palankus lie-
tuviams. Jo žmona Aldona
yra lietuvių kilmės ir da-
lyvauja lietuvių organiza-
cinėje veikloje. Tenka pa-
žymėti, kad Aldona yra
Toronto apylinkės Lietu-
vių Bendruomenės seime-
lio narė. Daugelis veiklių
lietuvių savanoriškai eina
dirbti Tony O'Donohue nau-
dai. Ateinančio gruodžio 4
d. kaip girdėti, daugumas
lietuvių paduos savo bal-
sus jam ir tikisi, kad jis
bus išrinktas.

●-TORONTO Maironio li-
tuanistinės mokyklos tėvų
susirinkimas, kurs nese-
nai įvyko, buvo negausus.
Dėl mažo šio susirinkimo
dalyvių skaičiaus kai kurie
svarbūs pranešimai buvo
praleisti. Tarp kitko su-
sirinkime kai kurie tėvai
skundėsi, kad vaikai per-
daug apsunkinami, nes
reikalaujama per savaitę
perskaityti knygą ir para-
šyti jos santrauką. Pamo-
kose kartais nepakankamai
išaiškinami dalykai ir mo-
kiniams duodami atlikti
sunkūs uždaviniai. Mokyk-
los vedėjas J. Andriulis
aiškino, kad pastebėtus
nesklandumus geriau esą
išsiaiškinti su mokytojais.

hamilton

●-HAMILTONO sporto
klubas "Kovas" tur būt yra
viena sėkmingiausių šios
rūšies organizacijų. "Ko-
vas" gausus ir savo na-
riais, kurių yra iki šimto.

● Hamiltono Lietuvių Žū-
klautojų ir Medžiotų
klubas "Giedraitis" š.m.
lapkričio 26 d., sekmadienį
po pietų ruošia, vadina-
mą, kumpių ir kalakutų
šaudymą. Tad prašome
gausiai dalyvauti, išban-
dyti savo sugebėjimus bei
laimę.

Irgi pranešama, kad val-
dyba stropiai ruošiasi mū-
sų tradiciniam zuikių ba-
liui, kuris įvyks 1973 m.
sausio 20 d., Jaunimo
Centre su įdomia progra-
ma bei kitais pamargini-
mais. Tad jau laikas siū-
dintis suknias bei eilutes.

Musu Kredito Unijos Nariui

A † A

ANTANUI JUKNELIUI mirus,
jo žmonai Onai ir artimiesiems nuoširdžių užuojautą
reiškia

Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Lito" Valdyba

Mūsų klubo šauliai tu-
rėjo tikrai produktingą
vasarą ir rudenį, dalyvau-
dami įvairiuose sporti-
niuose paudymuose ir pa-
siekę gerų rezultatų. Štai
šaudymaivien spalio mėn.
laikotarpy:

14 - 15 d. d. mūsų klubo iš
22 kalibro 1- mą vietą A.
Povilauskas, II v. A. Jan-
kauskas ir III v. V. Svilas.
Molinių lėkščių šaudyme
nuo 16 jardų atstumo 1- mą
vietą Z. Bolskis, II v. A.
Prielgauskas ir III v. R.
Svilas. Išlyginamajame
/Handy-cap/šaudyme I v.
V. Svilas, II v. Z. Bolskis
ir III v. A. Kontrimas. Tos
dienos geriausias šaulys-
Z. Bolskis.

Buvo spalio 22 d. Baltic
Olimpic Games of N. Ame-
rica, Toronte. Molinių
lėkščių šaudyme mūsų
klubas laimėjo II-rą vie-
tą. Individualiai geriau-
sias šaulys pirmą vietą
gavo R. Svilas, II v. A. Bui-
nys. To paties tipo šaudy-

muose tarp Toronto ir
Hamiltono klubų, laimėjo
musiškiai. Gi, Ontario lie-
tuvių tarpklubinėse rung-
tynėse pirmą vietą užėmė
A. Kuras, II v. A. Klimas,
/Toronto/ ir III v. R. Svilas.
V - ba.

N. METŲ SUTIKIMĄ Jau-
nimo Centre rengia ap-
valdyba. Bus pilnas bufet-
as ir jam gautas leidimas
nuo 8 v. v. nes sutiki-
mas bus siekiamas.

LIETUVOS NEPRI-
KLAUSOMYBĖS minėji-
mas įvyks vasario 11 d.
Scot Park gimnazijos sa-
lėje. Meninę programos
dėlį išpildys sol. G. Čap-
kauskienė iš Montrealio,
Delhi tautinių šokių grupė
iš Hamiltono Aidas choras.

REIKALINGA MOTERIS

2 dienoms į savaitę —
namų švaros palaikymui.
Geras atlyginimas, bet
pageidaujama rekomenda-
cija. Tel. 482-0551.

C F M B LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P. Q. TEL. 669-8834

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P. Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

***

TEL. 366-7281

*****

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išores taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

●Ši šeštadienį, lapkričio 25 d., į kariuomenės šventės minėjimą, Montrealyje, atvyksta Ant. Šukys iš St. Catharines, Ont.

●LIETUVOJ yra dolomito kasyklos Pakruojo, Klovainių ir Linksmučių apylinkėse. Pastarųjų penkerių metų bėgyje ten esą jau iškasta iki 5 milijonų kubinių metrų dolomito. Dolomitas naudojamas kalkių, betono, įvairių apdailos plokščių gamybai, o taip pat ir kelių sutvirtinimui.

PABĖGUSIEJI IŠ SOVIETŲ LIETUVIAI GRAIKIJOJE

Tam tikrą laiką nebuvo žinomas likimas lietuvių jūrininkų, kurie kartu su ukrainiečiais pabėgo iš Juodųjų jūrų sovietinio žvejų laivo. Pabėgo, kaip patirta du lietuviai Vytautas Godliauskas ir Antanas Mockapetris, kurs, pasirodo, savo laiku priklausė "Rūtos" ansamblui. Jie abu gavo iš Graikijos vyriausybės politinio pabėgėlio globą.

●Studentas Algis Kazlauskas specializavosi parašytininkų kursuose, kuriuose turėjo labai gerą pasisekimą, bet per nelaimingą išlėktuvo iššokus nusileidimą, nulūžo koją. Koją begydant, atsirado ir kitų komplikacijų sveikatoje ir turėjo operaciją. Todėl teks ilgiau gydytis.

●"SIDABRINĖ DIENA", tai Br. Budriūno operetė,

kurią režisuoja Zita Kevalaitytė-Visockienė. Spektaklį ruošė ansamblis "Dainava". Vienas vaidinimas įvyko lapkričio 19 d. Detroite ir kitas įvyks Čikagoje gruodžio 10 d.

●TORONTO lietuviai turi šaunų sumanymą, išrūpinti iš miesto valdybos vieno parko vardą - "Park Lithuania". Toks parkas jau nužiūrėtas tarp gatvių Annette, Indian Grove, Humber side ir Keele. Šiam reikalui jau susidarė komitetas, kurio pirm. St. Jokubaitis, nariai K. Rusinas, B. Saplys, D. Keršienė H. Steponaitis.

●PIETŲ AMERIKOS lietuvių kongresas įvyksta ateinančių metų vasario 22 d. Sao Paulo mieste, Brazilijoje. Po kongreso turės įvykti jaunimo studijų stovykla. Tuo metu turės įvykti visa eilė meninių rengimų, koncertų ir literatūrinių vakarų.

●ČIKAGOJ Lietuvių Tautiniuose namuose lapkričio 19 d. įvyko L. Moterų Federacijos rengimas susipažinimas su rašytoja, aktore ir režisiere Birute Pūkelevičiute.

●DAILININKAS DAGYS iš Kanados rengia savo kūrinių parodą Čikagoje Čiurlionio galerijoje. Paroda įvyks ateinančių metų balandžio mėn.

●DR. J. ULECKAS kartu su žmona dr. M. Arštikaitė-Uleckiene atidarė Toronto mieste savo kabinetą 123 Edward Ave. Dr. J. Uleckas baigė mokslus Heidelberge.

●KRASNOJARSKE, tolimam Sibiro mieste buvo surengtos visos Rusijos džudo pirmenybės. Vienoje kategorijoje kaunietis Česlovas Jezerskis laimėjo pirmą vietą.

●PROF. ROMAS VAŠTOKAS, gavęs Canada Consil paramą tyrinėti Ontario provincijoje senovinius akmeninius paminklus, kuriuose užtikami įdomūs ornamentai.

●FAUSTO KIRŠOS, po mirtinai raštų rinkiniai netrukus pasirodys. Jo pirmoji "Palikimo" knyga jau spausdinama Bostone. Šį rinkinį redagavo Stasys Santvaras.

●GYTIS VAITKŪNAS parengė M. K. Čiurlionio monografiją. Knygą išleisdžia vokiečių leidykla "Verlag der Kunst". Leidinyje bus iki 40 spalvotų reprodukcijų.

PROF. M. MARCINKEVICIAUS SUKAKTIS

Vilniaus universitetas iškilmingai paminėjo savo medicinos fakulteto profesoriaus, medicinos mokslų daktaro Mykolo Marcinkevičiaus 80 m. amžiaus sukaktį.

MIRĖ PROF. VYTAUTAS GIRDZIJAUSKAS

Spalio 24 d. Vilniuje mirė Lietuvos mokslų akademijos narys korespondentas, medicinos mokslų daktaras prof. Vytautas Girdzijauskas, gimęs 1904 VI. 2 Šauklių kaime, Šimkaičių vls., Raseinių aps.

Lapkričio mėn. 25 d., šeštadienį 7 val. vak. Aušros Vartų parapijos salėje

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATSTEIGIMO 54 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

- Sukakčiai pritaikyta žodi pasakys kūrėjas - savanoris Antanas Šukys.
- Meninę programą išpildys solistas A. Keblys ir vyrų oktetas. Diriguojant ir pianinu palydint muz. M. Roch.

Bus duodama kava su užkandžiais. Veiks bufetas, loterija ir šokiai.

Įėjimo auka 2 dol., jaunimui ir studentams 1 dol.

Rengimo komitetas

●ETNOGRAFO - menotyrininko Klemenso Čerbulėno 60 metų sukaktis paminėta ok. Lietuvos spaudoje. Sukaktuvininkas dirba pedagoginį darbą aukštosiose dailės mokyklose. Ypač vertingi jo straipsniai lietuvių liaudies meno, ypač architektūros temomis.

LANKĖSI VASARIO 16
GIMNAZIJOJ

Spalio gale gimnazijoje viešėjo studentės Aldona Rygelytė iš JAV -bių su savo drauge Audra Čeponyte iš Kanados. 1970/71 mokslo metais Rygelytė yra dirbusi gimnazijoje. Abi viešnios, važinėdamos po Europą, buvo nuvykusios ir į Lietuvą aplankyti savo giminų.

GRAŽUS PARENGIMAS

Paskutinį rengimą prieš Adventą ruošia Katalikių Moterų Draugija.

Daugeliui rengėjų žinoma o kitiems net nenujaučiama tiesa yra ta, kad kultūriniai rengimai Montrealyje retai kada apsimoka.

Šiuo metu egzistuoja beveik išimtinai iš nario mokesčio, Katalikių Moterų Dr-jos, savo dvidešimtmečio proga, ruošia tikrai gražų kultūrinį pobūvį. Nuo visuomenės dėmesio ir įvertinimo didele dalimi priklausys ir tolimesnė draugijos veikla.

Daugelį metų ši draugija savo pobūviais, koncertais, paskaitomis praskaidrino ne vienam niūrią šeštadienio vakarą ar nuobodžią sekmadienio popietę, o taip pat prisidėjo darbu ir pinigine aukaprie kitos veiklos.

Būrelis gerus norus turinčių žmonių negali daug nuveikti ar atlikti didesnių darbų be visuomenės paramos, dėmesio ir įvertinimo. Tikimes, kad šiuo kartu nebūsime užmirštos.

PAGALBA NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI

Pakalbinkit užsisakyti NL-vą artimuosius, arba, pagaliau, padovanokit geram bičiuliui nors pusmetinę NL prenutą.

Pinigus siųskit su šiuo kuponu:

Vardas pavardė .....

Adresas: / gatvė ir Nr./.....

City .....

Valst. - prov. ....

Pinigus siunčia: / pavardė ir adresas / .....

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	5.0%	Asmeninės	8.5%
Taupomasis s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 metams	6.5%	Cekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	7.0%	Investacijos	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 metams	7.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10.000 da iki \$2,000 už taup. s-tos sumas, už paskolos suma.

Kooperatyvinė namų ir kito turto apdrauda
Kreipitis: Gil Constantini C.I.B., Quebec Credit Union League
17 Ronald Drive, Montreal West 263, Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiądieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.